

EWALUACJA PROJEKTU

POLSKIE CZTERY PORY
ROKU W CHARKOWIE.
SPOTKANIA Z POLSKĄ
KULTURĄ, JĘZYKIEM
I HISTORIĄ

Marta Tumińska we współpracy
z Małgorzatą Gębka-Wolak
i Rafałem Moczkoanem

NARODOWA AGENCJA
WYMIANY AKADEMICKIEJ

Ewaluację projektu Polskie4PoryRoku przygotowała
Marta Tumińska we współpracy z Małgorzatą Gębka-Wolak
i Rafałem Moczkoanem

Projekt okładki
Jakub Krezymon
Na okładce: fotografia autorstwa M. Tumińskiej

Projekt graficzny i skład
Marta Tumińska

Printed in Poland
Copyright by Autorzy

Wydanie I
Toruń 2022

Strona internetowa
https://polskie4poryroku.umk.pl/pages/main_page/

Projekt Polskie4PoryRoku jest finansowany w ramach umowy nr BJP/PJP/2021/1/00011/U
Patronat nad projektem sprawuje Konsulat Generalny Rzeczypospolitej Polskiej w Charkowie

NARODOWA AGENCJA
WYMIANY AKADEMICKIEJ

Wydawca
Go Projekt Małgorzata Starszak-Szulc, Toruń

EWALUACJA PROJEKTU

POLSKIE CZTERY PORY
ROKU W CHARKOWIE.
SPOTKANIA Z POLSKĄ
KULTURĄ, JĘZYKIEM
I HISTORIĄ

SPIS TREŚCI

1. Wstęp	5
2. Opis projektu	7
2.1. Działania projektowe	8
2.1.1. Zaplanowane	8
2.1.2. Realizowane	9
2.2. Cel	11
2.3. Grupa docelowa	13
3. Uzyskane rezultaty — działania i produkty	15
3.1. „Lato z Kopernikiem” — szkoła letnia	16
3.1.1. Plan zajęć szkoły letniej.....	17
3.2. „Miasto i jego mieszkańcy”	47
3.3. „Miasto w literaturze”	57
3.4. „Polsko-ukraińskie spotkania językowe”	60
3.5. „Dziennik czasów wojny”.....	64
3.6. Wykłady	70
3.6.1. Plan wykładów	71
3.7. „Poczytanki po godzinach”	72
3.8. „Humanisci w świecie ICT”	79
3.9. Strona internetowa „POLSKIE4PORYROKU”	84
4. Ewaluacja	87
4.1. „Lato z Kopernikiem” - szkoła letnia	88
4.1.1. Aktywności kulturalne	89
4.1.2. Wykłady	94
4.2. „Miasto i jego mieszkańcy”	96
4.2.1. Twórczynie podręcznika	96
4.2.2. Czytelnicy	101
4.3. „Polsko-ukraińskie spotkania językowe”.....	104
4.4. Humanisci w świecie ICT	106
4.5. „Poczytanki po godzinach”	107
4.6. Inne	109
4.7. Opinie uczestniczek szkoły letniej	114
4.8. Ogólna ocena projektu	119
Autorzy zdjęć	122

1. WSTĘP

Wiosną 2021 roku Narodowa Agencja Wymiany Akademickiej (NAWA) ogłosiła kolejną edycję programu „Promocja języka polskiego”, którego celem jest „promocja języka polskiego powiązana z elementami historii i kultury Polski poprzez finansowanie przedsięwzięć budujących jakość nauczania i prestiż języka polskiego jako obcego, trwale wpływających na wizerunek Polski w świecie” (Zob. „O programie” na stronie NAWA <https://nawa.gov.pl/jezyk-polski/promocja-jezyka-polskiego>.). W odpowiedzi na ogłoszenie konkursowe dr hab. Małgorzata Gębka-Wolak, prof. UMK z Katedry Języka Polskiego Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu we współpracy doc. dr Sofią Butko z Katedry Języka Polskiego Charkowskiego Uniwersytetu Narodowego im. W.N. Karazina w Charkowie przygotowała projekt pt. „Polskie cztery pory roku w Charkowie. Spotkania z polską kulturą, językiem i historią” (Polskie4PoryRoku). Projekt ten decyzją Dyrektora NAWA nr BJP/PJP/2021/00011/DEC/1 został zakwalifikowany do realizacji w roku 2022 przez UMK w partnerstwie z Charkowskim Uniwersytetem Narodowym im. W.N. Karazina w Charkowie. Uniwersytet Mikołaja Kopernika na realizację projektu otrzymał kwotę 99 980 zł. Projekt zyskał także poparcie Konsulatu Generalnego RP w Charkowie, który objął go patronatem. Niniejsza publikacja prezentuje rezultaty projektu oraz zawiera jego końcową ewaluację.

Polskie4PoryRoku były realizowane od 1 stycznia do 31 grudnia 2022 roku przez kilkunastoosobowy zespół składający się z przedstawicieli kilku dyscyplin humanistycznych – badaczy języka polskiego i ukraińskiego, literatury, sztuki, historii oraz dydaktyków, będących zarazem popularyzatorami wiedzy z badanych dziedzin oraz promotorami polskiej kultury. Kierownikiem zespołu była dr hab. Małgorzata Gębka-Wolak, prof. UMK, a koordynatorką działań ze strony ukraińskiej – doc. dr Sofija Butko z Katedry Języka Polskiego Charkowskiego Uniwersytetu Narodowego im. W.N. Karazina w Charkowie. Do ścisłego grona osób realizującego działania projektowe należeli ponadto dr hab. Rafał Moczkoan, prof. UMK z Katedry Antropologii Literatury i Nowych Mediów na Wydziale Humanistycznym UMK, mgr Sławomir Wawryszuk, lektor NAWA na uniwersytecie charkowskim, a także Marta Tumińska, studentka lingwistyki praktycznej i copywrtingu na Wydziale Humanistycznym UMK.

Dr hab. Małgorzata Gębka-Wolak, prof. UMK współpracowała z Katedrą Języka Polskiego uniwersytetu charkowskiego od 2018 roku, prowadziła wykłady oraz warsztaty dla pracowników i studentów filologii polsko-ukraińskiej, była przewodniczącą jury w konkursach recytatorskich. Realizacja projektu Polskie4PoryRoku stanowiła więc kontynuację i rozszerzenie tej współpracy w zakresie badań naukowych, popularyzacji wiedzy o języku polskim, literaturze oraz kulturze, a także nauczania języka polskiego jako obcego. Niestety zaatakowanie Ukrainy przez Federację Rosyjską 24 lutego 2022 roku pociągnęło za sobą konieczność wprowadzenia do projektu istotnych zmian merytorycznych. Przedstawiamy je w pierwszej części niniejszej publikacji, w p. 2. „Opis projektu”. Ważne jest natomiast to, że nie zrezygnowano z podstawowych i większości szczegółowych celów założonych w pierwotnej wersji projektu. Zastosowano natomiast inne metody ich osiągnięcia, dostosowane do aktualnej sytuacji zewnętrznej i możliwości organizacyjnych. W efekcie zostały przygotowane zaplanowane produkty i rezultaty. Opisujemy je w p. 3. „Uzyskane rezultaty – działania i produkty”. Ich ocena została przedstawiona w p. 4. „Ewaluacja”. Przeprowadzona ewaluacja miała charakter jakościowy. Wykorzystane zostały następujące narzędzia: 1) indywidualne ankiety oceny działań projektowych, przygotowane dla uczestniczek szkoły letniej „Lato z Kopernikiem”, 2) wypowiedzi pisemne studentów Narodowego Uniwersytetu Charkowskiego biorących udział w realizacji projektu, 3) ankiety przygotowane dla osób pobierających ze strony internetowej projektu materiały dydaktyczne i szkoleniowe, 4) recenzje monografii naukowej „Polsko-ukraińskie spotkania językowe”.

2. OPIS PROJEKTU

2.1. DZIAŁANIA PROJEKTOWE

2.1.1. ZAPLANOWANE

Projekty realizowane w ramach programu "Promocja języka polskiego" są projektami trwającymi od 3 do 12 miesięcy. Polskie4PoryRoku zostały zaplanowane jako projekt roczny, trwający od stycznia do grudnia 2022 roku. Poszczególne działania zostały pogrupowane w cykle odpowiadające tytułowemu czterem porom roku.

Wniosek konkursowy obejmował następujące działania:

1. **„Wiosenny jarmark sztuk”** – przeprowadzenie 3 konkursów: 1) krasomówczego „Mozaika literacka” (interpretacja głosowa utworów polskich poetów lub prozaików), 2) plastycznego „W kontakcie” (przygotowanie pracy plastycznej pokazującej związek polskoukraiński), 3) literackiego „Pomniki mówią” (opracowanie pracy pisemnej nawiązującej do wybranych pomników zlokalizowanych w Toruniu lub regionie). Ogłoszenie konkursów nastąpi w kwietniu podczas spotkania online z udziałem przedstawicieli wszystkich grup docelowych. Przygotowane zostaną także nagrania 5 wykładów tematycznie związanych z konkursami (nt. polskich noblistów z dziedziny literatury, polskiego romantyzmu, polskiej sztuki współczesnej, współczesnego polskiego społeczeństwa, prezentujący toruńskie pomniki). Nagrania zostaną umieszczone na kanale YouTube i będą stanowiły repozytorium wiedzy dla nauczycieli, uczniów i studentów.

2. **„Lato z Kopernikiem”** – udział studentów z partnerskiej uczelni w szkole letniej języka i kultury polskiej w Toruniu; realizacja projektu lektorsko-studenckiego „Miasto i jego mieszkańcy”, mającego na celu przygotowanie materiałów dydaktycznych do nauki języka polskiego; przeprowadzenie seminarium naukowego z udziałem badaczy polskich i ukraińskich (hybrydowo),

we współpracy z pracownią „Słownika polszczyzny XVI wieku” w Toruniu; przeprowadzenie serii szkoleń online „Humanści w świecie ICT” (4 grupy po 8-10 osób).

3. **„Jesienne zbiory”** – nagranie 3 wykładów nt. języka utrwalonego w nazwach miejskich (w nawiązaniu do materiału „Miasto i jego mieszkańcy”) oraz zmian we współczesnej polszczyźnie (ortografia, gramatyka, pragmatyka – zachowania grzecznościowe); podsumowanie „Lata z Kopernikiem” w formie spotkania online w grupach studentów, pracowników, nauczycieli; rozstrzygnięcie wiosennych konkursów, dyskusja nt. wykładów towarzyszących.

4. **„Zimowa spiżarnia”** – publikacja skryptu do NJPJO na podstawie projektu studencko-lektorskiego oraz monografii naukowej; warsztaty językowe, z polskiej kultury współczesnej i metodyczne dla studentów filologii polsko-ukraińskiej (hybrydowo).

2.1.2. REALIZOWANE

24 lutego 2022 roku Federacja Rosyjska rozpoczęła inwazję zbrojną na terenie Ukrainy. Działania wojenne objęły całe terytorium, na którym miał być realizowany projekt Polskie4PoryRoku, czyli Charków oraz obwody charkowski, dniepropietrowski, doniecki, ługański, połtawski, sumski i zaporoski. Zniszczeniu uległy obiekty partnerskiego uniwersytetu w Charkowie, zbombardowane już na początku wojny, 2 marca 2022 roku. Mężczyźni, w tym studenci i nauczyciele języka polskiego, którzy mieli być odbiorcami projektu Polskie4PoryRoku, zostali zmobilizowani do wojska lub rozpoczęli pracę w formacjach obrony terytorialnej Ukrainy oraz innych służbach pomocowych. Ponadto rozpoczęła się masowa emigracja ludności z obszarów objętych działaniami wojennymi. Część mieszkańców obwodu charkowskiego zdecydowała się na migrację na tereny zachodniej Ukrainy lub za granicę. Według danych Straży Granicznej od 24 lutego do 28 kwietnia 2022 r. granicę polsko-ukraińską przekroczyły 3 miliony uchodźców z Ukrainy. W takiej sytuacji zrealizowanie projektu w pierwotnej postaci okazało się niemożliwe.

Zespół projektowy na spotkaniu 10 kwietnia 2022 roku (platforma ZOOM) wyraził chęć kontynuowania realizacji projektu „Polskie cztery pory roku w Charkowie. Spotkania z polską kulturą, językiem i historią”. Po przeanalizowaniu sytuacji polityczno-społecznej oraz aktualnych potrzeb partnerskich uczelni i możliwości realizacyjnych zespół ustalił, że projekt będzie zrealizowany w przedstawionym poniżej zakresie merytorycznym. Zmiany zostały zaakceptowane przez NAWA 9 maja 2022 roku.

1. **„Dziennik czasów wojny”** – zebranie wypowiedzi studentów filologii polsko-ukraińskiej, dokumentujących doświadczenia studentów i ich rodzin związane z wybuchem wojny w Ukrainie, w tym z ewakuacją do Polski. Teksty będą stanowiły dokumentację osobistych przeżyć studentów, emocji związanych z uchodźstwem i zostaną opublikowane na stronie internetowej projektu oraz w mediach społecznościowych uniwersytetów;

2. **„Lato z Kopernikiem”** – udział studentów z partnerskiej uczelni w szkole letniej języka i kultury polskiej w Toruniu (w trakcie projektu lektorsko-studencki „Miasto i jego mieszkańcy” oraz nagranie wykładów nt. polskiej literatury, sztuki, historii i języka); przygotowanie publikacji naukowej na temat kontaktów językowych polsko-ukraińskich oraz historii i rozwoju obu języków w wersji do recenzji;

3. **„Jesienne zbiory”** – przygotowanie i publikacja na stronie projektu asynchronicznych szkoleń „Humanisci w świecie ICT”; skierowanie do druku recenzowanej publikacji naukowej; przygotowanie do druku skryptu do nauki polskiego na podstawie letniego projektu „Miasto i jego mieszkańcy”;

4. **„Zimowa spizarnia”** – publikacja skryptu do nppjo na podstawie projektu studencko-lektorskiego oraz monografii naukowej; napisanie 8 opowiadań do nauki polskiego dla studentów na poziomie od A1 do B2, opracowanie tłumaczeń na język ukraiński oraz ćwiczeń, nagranie audio tekstów. Każde zadanie jest zaplanowane do realizacji w partnerstwie, a odpowiedzialność za ich przebieg zostanie równo podzielona między Wnioskodawcę i Partnera. Spodziewamy się, że projekt rozwinie

wiedzę o polskiej kulturze i historii, przyczyni się do budowania pozytywnego wizerunku Polski w kraju z nią sąsiadującym, zachęci do podejmowania studiów w jp. na obu uczelniach, wesprze jakość nauczania jp. na partnerskim uniwersytecie oraz w placówkach edukacyjnych, którym uniwersytet Karazina dostarcza kadr.

Ze względu na wojnę trwającą w Ukrainie oraz jej konsekwencje dla ludności cywilnej nie można przeprowadzić konkursów, spotkań oraz szkoleń online. Działania projektowe wymagające zaangażowania uczestników w określonym czasie (konkursy, szkolenia, konferencja naukowa, spotkania online związane z ogłaszaniem i podsumowywaniem konkursów) zastąpione zostały działaniami, których efektem są materiały promujące polską kulturę, historię i język w wersji do wykorzystywania zdalnego i w dogodnym czasie, zarówno indywidualnie, jak i podczas zajęć ze studentami oraz uczniami starszych klas szkół średnich.

2.2. CEL

Zgodnie z założeniami programu NAWA "Promocja języka polskiego" projekt Polskie4PoryRoku miał na celu promowanie języka polskiego oraz wiedzy o polskiej kulturze i historii. Działania projektowe skierowane były głównie do mieszkańców Charkowa i okolicznych obwodów wschodniej Ukrainy. Miały za zadanie rozwinięcie wiedzy o polskiej kulturze i historii, przyczynienie się do budowania pozytywnego wizerunku Polski, zachęcenie do podejmowania studiów w języku polskim, a także wsparcie jakości nauczania na partnerskim uniwersytecie oraz w placówkach edukacyjnych, którym zlokalizowany w Charkowie uniwersytet W.N. Karazina dostarcza kadr.

Zadania pierwotnie zaplanowanych działań projektowych:

1. Przeszkolenie grupy ok. 30 nauczycieli w zakresie stosowania technik ICT w dydaktyce i korzystania z zasobów sieciowych oraz udział nauczycieli w wykładach i dyskusjach spowoduje wzrost ich wiedzy oraz kompetencji, co przełoży

się na poprawę jakości i atrakcyjności nauczania j. polskiego szczególnie w edukacyjnych placówkach pozauniwersyteckich.

2. Udział studentów, uczniów szkół ukraińskich w konkursach, wykładach itp. oraz w szkole letniej spowoduje wzrost zainteresowania Polską, jej kulturą i historią oraz wzrost motywacji do nauki polskiego. Ponadto będzie okazją do przypomnienia polskich wątków miasta Charkowa (wielu wybitnych mieszkańców Charkowa było polskiego pochodzenia, a na partnerskim uniwersytecie studiował J. Piłsudski) i rozwijania pamięci historycznej.

3. Realizacja projektu studencko-lektorskiego „Miasto i jego mieszkańcy” spowoduje wzrost motywacji do nauki polskiego, a także kompetencji społecznych ważnych w późniejszej pracy zawodowej (terminowość, systematyczność, umiejętność pracy w grupie).

4. Realizacja części naukowej projektu ożywi kontakty między uczelniami, co w przyszłości powinno zaowocować rozwojem badań polsko-ukraińskich. Dodatkowo może wzmocnić motywację do nauki j. ukraińskiego.

5. Kontakt z osobami ukraińskojęzycznymi podniesie kompetencje pracowników UMK w zakresie rozpoznawania interferencji językowych, co wyczuli ich na problemy komunikacyjne studentów ukraińskojęzycznych na UMK, a także pozwoli lepiej dostosowywać programy zajęć do potrzeb tych studentów.

Podsumowując, realizacja projektu miała wpłynąć na poprawę jakości nauczania i wzrost prestiżu języka polskiego jako obcego, rozwinąć wiedzę nt. bliskości kulturowej Polski i Ukrainy, czego konsekwencją będzie trwały wpływ na pozytywny wizerunek Polski w tej części Europy.

Należy podkreślić, że zmiany merytoryczne wprowadzone do projektu po wybuchu wojny w Ukrainie nie spowodowały rezygnacji z podstawowych i większości szczegółowych celów założonych w projekcie. Ich realizację przewidziano natomiast za pomocą metod dostosowanych do sytuacji zewnętrznej i wynikających z niej możliwości organizacyjnych.

2.3. GRUPA DOCELOWA

Projekt został skierowany przede wszystkim do odbiorców ukraińskich, którzy dzielą się na dwie grupy docelowe: (1) uczących się języka polskiego, (2) badaczy i nauczycieli szkół różnych typów i poziomów. Obie grupy są zróżnicowane wiekowo oraz ze względu na miejsce zamieszkania. Do grupy (1) należą: (a) studenci filologii polsko-ukraińskiej uniwersytetu partnerskiego oraz uniwersytetów z charkowskiego okręgu konsularnego (7 obwodów), (b) uczniowie najstarszych klas szkół średnich z ww. okręgu [(a) i (b) to co najmniej 100 osób], (c) miłośnicy języka polskiego uczestniczący w kursach i zajęciach stowarzyszeń i centrów polonijnych z charkowskiego okręgu konsularnego. Grupę (2) tworzą badacze – pracownicy partnerskiego uniwersytetu i innych ukraińskich uniwersytetów, którzy zostaną zaproszeni do udziału w pracach naukowych, wykładowcy i nauczyciele języka polskiego działający przy stowarzyszeniach polonijnych i szkołach językowych z całego charkowskiego okręgu konsularnego (zaproszenie do udziału w projekcie trafi do ww. potencjalnych odbiorców za pośrednictwem Konsulatu Generalnego RP w Charkowie, który ma wszelkie adresy elektroniczne stowarzyszeń polonijnych, jak również za pośrednictwem portali społecznościowych). Do obu grup odbiorców są skierowane konkursy krasomówczy, literacko-historyczny i plastyczny, a także towarzyszące im wykłady tematyczne. Ponadto w projekcie zostały zaplanowane działania skierowane do konkretnej grupy odbiorców. Studenci partnerskiego uniwersytetu wezmą udział w szkole letniej w Toruniu i opracują przy wsparciu lektorów materiał dydaktyczny „Miasto i jego mieszkańcy”. Nauczyciele będą mogli wziąć udział w szkoleniu „Humanieści w świecie ICT”, podczas którego poznają ogólnodostępne sieciowe narzędzia i zasoby (repozytoria) wspomagające naukę języka polskiego oraz polskiej kultury i historii. Z kolei badacze języków słowiańskich będą mogli wziąć udział w seminarium naukowym. Będą także współtworzyli publikację naukową.

Odrębną grupę docelową stanowią studenci UMK. Przewidziane dla nich zadania wspierające realizację zaplanowanych działań (obsługa mediów społecznościowych, opieka nad studentami ukraińskimi podczas szkoły letniej) pozwolą nie tylko wzbogacać wiedzę i kompetencje zawodowe, ale także rozwijać kompetencje społeczne, ważny element ich uniwersyteckiej edukacji.

Ze względu na trwającą wojnę zaplanowana grupa docelowa ukraińskich odbiorców projektu zmieniła się. Utrudniony lub uniemożliwiony kontakt z osobami mieszkającymi w obwodach objętych działaniem Konsulatu Generalnego RP w Charkowie spowodował, że projekt został skierowany także do studentów i pracowników uczelni i szkół ukraińskich, którzy w wyniku działań wojennych zdecydowali się na migrację do Polski (w tym do Torunia), a także osoby, które są użytkownikami mediów społecznościowych, w szczególności Facebooka. Regularny kontakt był utrzymywany z grupami: Ogólnoukraiński Zespół Polonistów, Solidarni z Ukrainą – start z UMK, Spotkanie-Зустріч друзів та прихильників польсько-української філології ХНУ.

3. UZYSKANE REZULTATY – DZIAŁANIA I PRODUKTY

3.1. „LATO Z KOPERNIKIEM” – SZKOŁA LETNIA

W dniach od 11 do 23 lipca na Wydziale Humanistycznym Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu mieliśmy przyjemność gościć studentki oraz wykładowców z Narodowego Uniwersytetu im. V.N Karazina w Charkowie. Uczestnicy projektu wzięli udział w szkole letniej języka i kultury polskiej „Lato z Kopernikiem”. W ramach wydarzenia zaplanowano wykłady o polskiej literaturze, historii oraz o dawnej i współczesnej polszczyźnie. Zorganizowano również lekcje muzealne, zwiedzanie miasta, warsztaty i wizyty w toruńskich muzeach.

Opiekunką gości z Charkowa była Marta Tumińska – studentka lingwistyki praktycznej i copywritingu. Podczas trwania szkoły letniej dbała o komfort uczestników oraz sprawy organizacyjne związane z aktywnościami przygotowanymi w ramach projektu. Przygotowała również harmonogram w formie składanej „książeczki”.

https://polskie4poryroku.umk.pl/pages/Szkola_letnia/

3.1.1. PLAN ZAJĘĆ SZKOŁY LETNIEJ

11 LIPCA

*Przyjazd studentek do Torunia
Zakwaterowanie
Dom Studencki nr 9
ul. Gagarina 21*

16:00-19:00 *Spotkanie ze studentami UMK
Pokazanie miasteczka
akademickiego i dojazdu do
Collegium Maius*

12 LIPCA

9:00-10:30 *Rozpoczęcie szkoły letniej
Sprawy organizacyjne
Collegium Maius, sala 111*

11:00-13:00 *Spacer z przewodnikiem po
Starym Mieście
Miejsce spotkania: Bulwar
Filadelfijski (naprzeciwko Bramy
Klasztornej)*

13:15-14:45 *Odbiór diet w Banku Millennium*

14:45-16:00 *Czas na zjedzenie posiłku*

16:00-17:30 *Wykład: Historia jest kobietą. O
tym, jak Polki zmieniały świat
prof. M. Cyzman
ul. Gagarina 17, sala 7*

17:45-19:15 *Wykład: O Polakach w
Charkowie - szkic historyczny
prof. Liubov Žvanko
ul. Gagarina 17, sala 7*

13 LIPCA

8:00-11:00 *Egzamin - Charków*

11:30-13:00 *Wykład: Romantyzm a
romantyczność: pojęcia, tytuły,
nawiązania
dr M. Kowalska
ul. Gagarina 17, sala 7*

13:15-14:45 *Projekt: Miasto i jego mieszkańcy
Collegium Maius, sala
komputerowa 207*

14:45-16:00 *Czas na zjedzenie posiłku*

16:00-17:30 *Wykład: Pomniki mówią. Historia
Torunia i regionu opowiadana
przez pomniki i miejsca pamięci
mgr Michał Głowczewski
ul. Gagarina 17, sala 7*

17:45-19:15 *Wykład: Piosenka to czy wiersz –
kiedy mamy do czynienia z
poezją śpiewaną?
mgr Sz. Brucki
ul. Gagarina 17, sala 7*

KONTAKT

Marta Tumińska - studentka UMK

Numer telefonu: +48 608 117 745

E-mail: ma.tuminska@gmail.com

facebook.com/marta.tuminska.5/

Projekt *Polskie4PoryRoku* jest finansowany w ramach umowy nr BJP/PJP/2021/1/00011/U
Patronat nad projektem sprawuje Konsulat Generalny Rzeczypospolitej Polskiej w Charkowie.

Konsulat Generalny
Rzeczypospolitej Polskiej
w Charkowie

NARODOWA AGENCJA
WYMIANY AKADEMICKIEJ

14 LIPCA

- 9:00-10:30** Wykład: *Język utrwalony w nazwach miejskich*
prof. J. Kamper-Warejko
ul. Gagarina 17, sala 7
- 10:45-12:15** Wykład: *Komunikacja w mediach społecznościowych; najnowsza leksyka*
prof. I. Kaproń-Charzyńska
ul. Gagarina 17, sala 7
- 13:15-14:45** Projekt: *Miasto i jego mieszkańcy*
Collegium Maius, sala komputerowa 207
- 14:45-16:00** Czas na zjedzenie posiłku
- 16:00-17:30** Wykład: *Polska grafika współczesna*
dr S. Dudzik
ul. Gagarina 17, sala 7

15 LIPCA

- 9:00-10:30** Wykład: *Trudne miejsca polszczyzny, czyli system języka polskiego z perspektywy osoby ukraińskojęzycznej*
dr Zofia Butko
ul. Gagarina 17, sala 7
- 10:45-12:15** *Język włączający. Zmiany tradycyjnego modelu polskiej grzeczności językowej*
prof. M. Gębka-Wolak
ul. Gagarina 17, sala 7
- 13:15-14:45** Projekt: *Miasto i jego mieszkańcy*
Collegium Maius, sala komputerowa 207
- 14:45-16:00** Czas na zjedzenie posiłku
- 19:00-20:15** Spektakl "Kontrabasista"
Teatr Muzyczny, ul. Żeglarska 8

16 LIPCA

- 8:19-8:56** *Dojazd pociągami do Bydgoszczy*
Toruń Główny,
ul. Kujawska 1
➔ Bydgoszcz Główna,
ul. Zygmunta Augusta 7
- 10:00-12:00** *Zwiedzanie Bydgoszczy z przewodnikiem*
Miejsce spotkania: Opera Nova,
ul. Marszałka Focha 5
- 12:00-13:30** *Warsztaty oraz zwiedzanie*
Muzeum Mydła i Historii Brudu
ul. Długa 13/17
- 13:30-15:00** Czas na zjedzenie posiłku
- 15:10-16:30** *Rejs tramwajem wodnym trasą*
staromiejską
- 17:44-18:30** *Powrót do Torunia pociągami*
Bydgoszcz Główna,
ul. Zygmunta Augusta 7
➔
Toruń Główny,
ul. Kujawska 1

17 LIPCA

DZIEŃ WOLNY, DO DYSPOZYCJI STUDENTEK

APLIKACJA JAKDOJADE

Aplikacja pomoże Wam poruszać się komunikacją miejską po Toruniu.

Pobierz z
App Store

POBIERZ Z
Google Play

Strona internetowa

18 LIPCA

9:30-12:30 Warsztaty fotograficzno-filmowe:
Kino polskie
Centrum Sztuki Współczesnej
ul. Wały Generała Sikorskiego 13

13:15-14:45 *Projekt: Miasto i jego mieszkańcy*
Collegium Maius, sala
komputerowa 207

14:45-16:00 *Czas na zjedzenie posiłku*

16:15-17:30 *Zwiedzanie*
Niewidzialnego Domu
ul. Strumykowa 5

19 LIPCA

10:30-12:00 *Zajęcia edukacyjne: 100 lat temu
na wsi*
Muzeum Etnograficzne
ul. Wały Generała Sikorskiego 19

13:15-14:45 *Projekt: Miasto i jego mieszkańcy*
Collegium Maius, sala
komputerowa 207

14:45-16:00 *Czas na zjedzenie posiłku*

16:55-18:00 *Escape room (dwa pokoje po 4
osoby: Trójkąt Bermudzki oraz
Pętla Czasu)*
Dom Kłódek
ul. Wielkie Garbary 13

20 LIPCA

9:50-11:00 *Zwiedzanie*
Muzeum Twierdzy Toruń
ul. Wały Generała Sikorskiego 23

11:30-13:00 *Zajęcia z prof. Ałłą Krawczuk*
Collegium Maius, sala 111

13:15-14:45 *Projekt: Miasto i jego mieszkańcy*
Collegium Maius, sala
komputerowa 207

14:45-15:45 *Czas na zjedzenie posiłku*

15:50-17:00 *Warsztaty oraz zwiedzanie*
Muzeum Toruńskiego Piernika
ul. Strumykowa 4

21 LIPCA

10:00-11:30 *Zwiedzanie*
Dom Mikołaja Kopernika
ul. Mikołaja Kopernika 15/17

13:15-14:45 *Projekt: Miasto i jego mieszkańcy*
Collegium Maius, sala
komputerowa 207

14:45-15:45 *Czas na zjedzenie posiłku*

16:00-17:30 *Zajęcia z prof. Ałłą Krawczuk*
Collegium Maius, sala 111

18:00-19:30 *Żywot pieśni, pieśni żywota:
Pieśni zielne – wspólne śpiewanie*
w Parku Etnograficznym
ul. Wały Generała Sikorskiego 19

22 LIPCA

- 9:00-10:00** *Zwiedzanie Ogrodu Zoobotanicznego z przewodnikiem*
ul. Szosa Bydgoska 7
- 11:30-13:00** *Zajęcia z prof. Ałłą Krawczuk*
Collegium Maius, sala 111
- 13:15-14:45** *Projekt: Miasto i jego mieszkańcy*
Collegium Maius, sala komputerowa 207
- 14:45-16:00** *Czas na zjedzenie posiłku*
- 17:00-20:00** *Zakończenie szkoły letniej - uroczysta kolacja*
Zajazd Staropolski
ul. Żeglarska 10/14

23 LIPCA

WYJAZD STUDENTEK Z TORUNIA

Szkoła letnia rozpoczęła się od zwiedzania miasteczka uniwersyteckiego. Z kampusu UMK studentki w towarzystwie doc. dr Sofii Butko udały się do Collegium Maius, gdzie dr hab. Małgorzata Gębka-Wolak serdecznie powitała uczestniczki poczęstunkiem.

Oficjalne rozpoczęcie szkoły letniej „Lato z Kopernikiem” odbyło się we wtorek 12 lipca o godzinie 9:00. W spotkaniu wziął udział prodziekan Wydziału Humanistycznego, dr hab. Andrzej Moroz, prof. UMK. Poza omówieniem spraw organizacyjnych podczas wydarzenia został wyświetlony również film przedstawiający „Dziennik czasów wojny” zmontowany przez Natalię Zawadzka – studentkę lingwistyki praktycznej i copywritingu.

Bardzo przyjemnie było pracować w świetnym zespole, strona polska stworzyła jak najbardziej ciepłą i komfortową atmosferę [...].

ALINA ROZMAJITA

Po uroczystości uczestnicy szkoły letniej – studentki wraz z wykładowcami Narodowego Uniwersytetu im. V.N Karazina w towarzystwie prof. Ałły Krawczuk z Lwowskiego Uniwersytetu Narodowego im. Iwana Franki i jej córki przystąpili do zwiedzania. Spacer z przewodnikiem po Starym Mieście pozwolił gościom na zapoznanie się z toruńskimi legendami oraz anegdotami dotyczącymi miasta.

KRZYWA WIEŻA

Ogromnym zainteresowaniem cieszyła się Krzywa Wieża, niegdyś jedna z kilkudziesięciu baszt murów obronnych Torunia. Zgodnie z legendą opowiadaną przez przewodnika grzesznik, opierając się plecami o ścianę wieży, nigdy nie będzie w stanie utrzymać równowagi. Jedynie człowiek prawy jest w stanie przejść test i zachować równowagę. Nasi goście chętnie poddawali się temu testowi oraz prowadzili ożywione dyskusje z przewodnikiem.

Wydawało mi się, że jestem w równoległym wszechświecie w postaci przyjaznego Torunia z jego życzliwymi, gościnnymi ludźmi.

ANNA PYŁPCZUK

KONTRABASISTA

Uczestnicy szkoły letniej w pierwszym tygodniu mieli również okazję obejrzeć w Teatrze Muzycznym spektakl pod tytułem „Kontrabasista” – monodram na podstawie tekstu Patricka Süskinda w wykonaniu Niko Niakasa, w reżyserii Jacka Bończyka. Historia ironiczna i niezwykle refleksyjna opowiadająca o niespełnionych marzeniach sfrustrowanego pragnieniem bliskości kontrabasisty.

ZWIEDZANIE BYDGOSZCZY

Po intensywnym tygodniu wykładów dotyczących kultury, literatury i historii języka polskiego uczestnikom zaproponowano również wycieczkę do Bydgoszczy.

Ramowy program wycieczki:

- 10:00 – spotkanie z przewodnikiem, zwiedzania miasta
- 12:00 – wizyta w Muzeum Mydła i Historii Brudu
- 13:30 – czas na posiłek
- 15:10 – rejs tramwajem wodnym trasą staromiejską

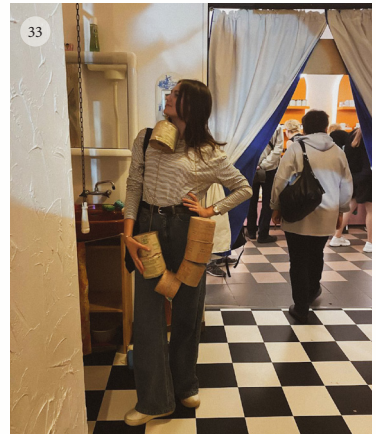

Dnia 16 lipca o godzinie 10.00 uczestnicy szkoły letniej przyjechali pociągiem do Bydgoszczy. Prof. UMK Małgorzata Gębka-Wolak odebrała gości z dworca i wspólnie z uczestnikami udała się na spotkanie z przewodniczką przy Operze Nova. Wycieczka rozpoczęła się od zwiedzania najstarszej części miasta. Zwiedzający zobaczyli m.in.: Most Staromiejski, z którego rozpościera się widok na Spichrze nad Brdą, balansującą rzeźbę Przechodzącego przez rzekę, oraz Stary Port. Następnie grupa udała się na Stary Rynek gdzie znajdują się XIX- i XX-wieczne kamienice, zabytkowy Ratusz oraz

najstarszy zabytek w mieście – gotycka katedra. Na zakończenie spaceru przewodniczka zabrała gości na prawdziwą wyspę w centrum miasta zwaną Wyspą Młyńską, przy której zobaczyć można Wenecję Bydgoską oraz most zakochanych.

MUZEUM MYDŁA I HISTORII BRUDU

Wizyta w Muzeum Mydła i Historii Brudu rozpoczęła się warsztatami, podczas których goście wykonali własne mydło. Uczestnicy wybierali formy, kolory, dodatki oraz aromaty według swoich preferencji.

Po zakończonych warsztatach grupa rozpoczęła zwiedzanie. Przewodnik przedstawił 5000 lat historii higieny człowieka oraz to, jak dbano o siebie w danym okresie historycznym. Prowadzący urozmaicał wycieczkę zabawnymi anegdotami i ciekawostkami na temat (nie)przestrzegania higieny przez ówczesnych ludzi.

REJS TRAMWAJEM WODNYM

Rejs rozpoczął się na Rybim Rynku. Tramwaj wodny minął bydgoską katedrę, Operę Nova i Wyspę Młyńską a następnie przepłynął obok zabytkowej śluzy trapezowej, aby przebyć śluzowanie przez odnowioną śluzę miejską – to właśnie ten moment zrobił na uczestnikach największe wrażenie podczas wycieczki.

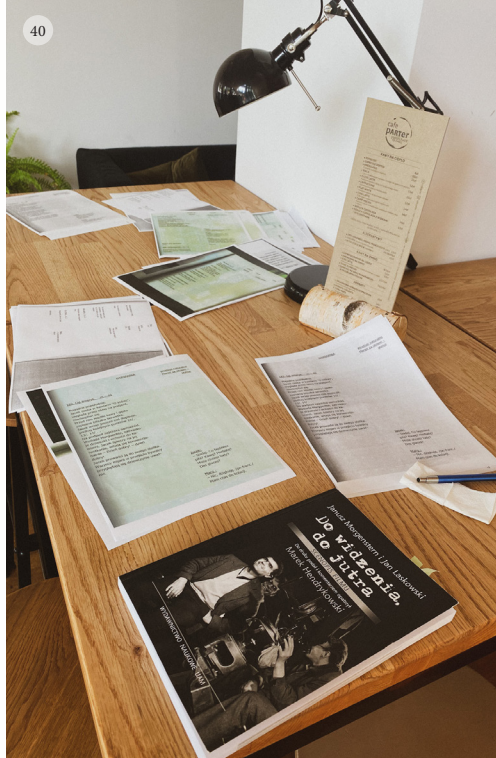
Najbardziej wspominam wycieczkę do Bydgoszczy, a szczególnie tramwaj wodny [...].

ANNA PYLYPCZUK

W drugim tygodniu realizatorzy projektu postawili na naukę poprzez rozrywkę. Nowych rozwijających doświadczeń dostarczyły zaplanowane warsztaty, lekcje muzealne oraz inne atrakcje. W tym czasie odbyły się także zajęcia dotyczące interferencji ukraińsko-polskich prowadzone przez prof. Ałę Krawczuk z Lwowskiego Uniwersytetu Narodowego im. Iwana Franki.

CENTRUM SZTUKI WSPÓŁCZESNEJ WARSZTATY FOTOGRAFICZNO-FILMOWE: KINO POLSKIE

Na początku spotkania przedstawione zostały ogólne informacje na temat kompozycji kadru oraz rodzajów i funkcji poszczególnych planów fotograficznych. Następnie udostępniony został scenopis filmu, który posłużył studentkom do wykonania wersji fotograficznej i filmowej wybranej sceny. W scenie wystąpili uczestnicy warsztatów aktorskich CSW. Inspiracją do zajęć był polski film „Do widzenia, do jutra...” z 1960 roku. Podsumowaniem warsztatów było porównanie zrealizowanych materiałów z fragmentami filmu.

niewidzialny dom

INVISIBLE HOUSE FOR THE SIGHTED AND BLIND

ZWIEDZANIE NIEWIDZIALNEGO DOMU

Zwiedzanie Niewidzialnego Domu podzielono na dwie części: niewidzialną, odbywającą się w zupełnie zaciemnionej instalacji, gdzie studentki mogły doświadczyć tego, z czym osoby niewidome zmagają się każdego dnia. Instalacja imitowała różne pomieszczenia domowe oraz ulicę i park. Oprowadzenie przebiegało w całkowitej ciemności. Przewodnikiem był niewidomy mężczyzna, który pomagał zwiedzającym oswoić się z nową sytuacją i pokazywał, jak radzić sobie z codziennymi czynnościami z wyłączeniem zmysłu wzroku.

Część widzialna miała charakter warsztatowy. Prowadzący demonstrował sprzęt i akcesoria codziennego użytku dla niewidomych i słabowidzących oraz odpowiadał na liczne pytania studentek. Niewidzialny Dom jest jedną z pięciu atrakcji edukacyjno-turystycznych tego typu na świecie.

MUZEUM ETNOGRAFICZNE ZAJĘCIA EDUKACYJNE: 100 LAT TEMU NA WSI

Warsztaty przybliżyły studentkom realia życia mieszkańców dawnej wsi na Kujawach i Pomorzu – jak mieszkali, jak pracowali, a także jak spędzali czas świąteczny.

Zajęcia plenerowe podzielono na trzy części:

- zagroda kujawska – wycinanie papierowych firanek w oryginalnie zachowanej chacie ludowej,
- zagroda kaszubska – poznanie elementów języka kaszubskiego i zagadek ludowych oraz charakterystycznych instrumentów (diabelskie skrzypce, burczybas),
- zagroda borowiacka – zabawy przy użyciu kopii tradycyjnych zabawek ludowych, takich jak: szczudła, drewniane hulajnogi, koniki na kijkach, obręcz.

Po skończonych zajęciach na studentki czekał poczęstunek w postaci placka drożdżowego oraz kawy zbożowej.

DOM KLÓDEK - ESCAPE ROOM

Uczestniczki szkoły letniej musiały rozwiązać szereg łamigłówek, które wymagały współpracy oraz logicznego myślenia, żeby wydostać się ze specjalnie zaaranżowanych pokoi zagadek w ciągu 60 minut.

Studentki podzieliły się na dwie grupy – trzy- i czteroosobową. Pierwszy zespół wcielił się w rolę pasażerów tonącego statku. Drużyna znalazła się na bezludnej wyspie – utworzenie świetlnego sygnału s.o.s. było jedyną możliwością zwrócenia uwagi ratowników, którzy pomogliby się jej stamtąd wydostać.

Drugą grupę czekała podróż w czasie. Uczestniczki zmierzyły się z zaprogramowaniem wehikułu czasu tak, aby przeniósł je do przyszłości. Nad przebiegiem gry czuwał Mistrz Gry, który dawał niezbędne wskazówki przez krótkofalówkę.

Po wcześniejszej konsultacji z organizatorami rozrywki wybrano pokoje TRÓJKĄT BERMUDZKI i PĘTLA CZASU ze względu na poziom trudności dostosowany do zaawansowania znajomości polszczyzny uczestniczek.

ZWIEDZANIE MUZEUM TWIERDZY TORUŃ

Wielowiekową historię fortyfikacji Torunia zaprezentowano za pomocą plansz, makiet, dioram i urządzeń multimedialnych. W salach dawnych koszar znalazło się wiele eksponatów takich jak przewoźna wieża pancerna czy też broń ówczesnych żołnierzy osłaniających miasta. Oglądanie ekspozycji było podzielone na bloki chronologicznie, dzięki temu łatwiej było przedstawić ewolucję fortów toruńskich na przestrzeni dziejów sztuki fortyfikacyjnej w sposób uporządkowany. W każdej sali wystawowej omówione zostało jedno konkretne zagadnienie.

Ogólny scenariusz wystawy prezentował tematykę:

- rozwoju przestrzennego fortyfikacji (ich rdzenia i zewnętrznego pasa umocnień)
- dziejów Torunia, gdy był on miastem przygranicznym
- wpływów twierdzy na miasto
- pruskich koncepcji fortyfikowania Torunia
- garnizonu twierdzy i jego wpływu na życie miasta
- wybitnych dowódców
- sprzętu związanego z twierdzą
- historię hal balonowych i lotnictwa

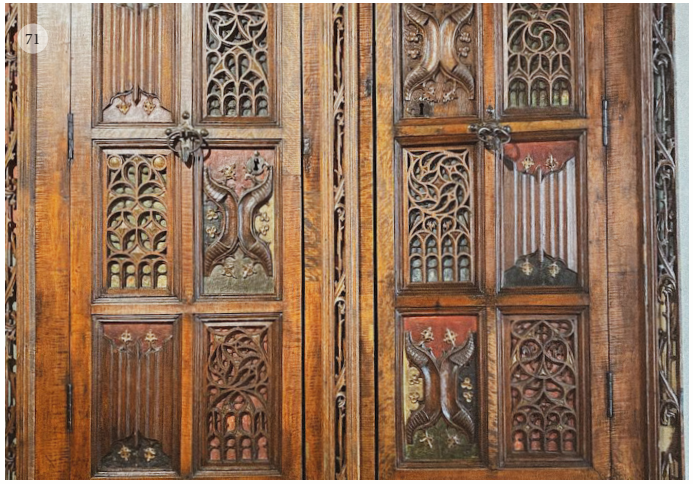
ZWIEDZANIE ORAZ WARSZTATY W MUZEUM TORUŃSKIEGO PIERNIKA

Zabytki piernikarskie zostały zaprezentowane w tradycyjnej formule – w gablotach i muzealnych aranżacjach oraz poprzez interakcję ze zwiedzającymi i bezpośredni kontakt z historycznymi wyrobami. Aktywne uczestnictwo w procesie powstawania pierników dekoracyjnych było ciekawym doświadczeniem.

Ogromnym zainteresowaniem cieszyła się kolekcja drewnianych form piernikarskich z XVII-XX wieku. Formy prezentowały przeróżne motywy. Ukazywały zarówno mistrzostwo snycerki, jak i wytrawność, z jaką przygotowywano ciastka. Uczestniczki szkoły letniej miały okazję obejrzyć zrekonstruowane piece, w których niegdyś wypiekano. W jednej z sal znajdowała się wirtualna przebieralnia umożliwiająca przymiarzkę historycznych kostiumów, a nieco dalej – klubokawiarnia, w której studentki mogły zapoznać się z polskim folklorem, zwyczajami i obrzędami dzięki bajce z lat 70. pod tytułem „Wędrówki Pzyzy”.

DOM MIKOŁAJA KOPERNIKA

W Domu Mikołaja Kopernika na uczestników szkoły letniej czekała nowoczesna multimedialna, interaktywna ekspozycja, audioprzewodnik w trzech wersjach językowych, a także hologramy i projekcje wizualne. Wnętrze XV-wiecznego gotyckiego domu oraz zachowane zabytki pozwoliły również odtworzyć realia życia codziennego mieszczan toruńskich. Zachowane przedmioty, które zwiedzający mieli okazję zobaczyć, pochodzą z wykopalisk archeologicznych z terenów Starego i Nowego Miasta Torunia. Czas przeznaczony na zwiedzanie okazał się dla niektórych niewystarczający, ponieważ instytucja oferowała bogatą wystawę oraz szereg atrakcji.

ŻYWOT PIEŚNI, PIEŚNI ŻYWOTA:
PIEŚNI ZIELNE – WSPÓLNE ŚPIEWANIE
W PARKU ETNOGRAFICZNYM

Uczestniczki szkoły letniej miały okazję poznać tradycyjne przyśpiewki oraz pieśni liryczne za pośrednictwem nagrań i poprzez wspólny śpiew. Były to pieśni towarzyszące mieszkańcom ówczesnych wsi w ważnych momentach życia oraz różnorodnym ludowym obyczajom. Nie wszystkie studentki czuły się na siłach, aby śpiewać w grupie, ale mimo to chętnie uczestniczyły we wspólnym odczytywaniu tekstów oraz z zainteresowaniem słuchały.

Rutko moja rutko
siałam cię raniutko
Siałam cię wesoło
rośnij rutko sporo
siałam cię wesoło

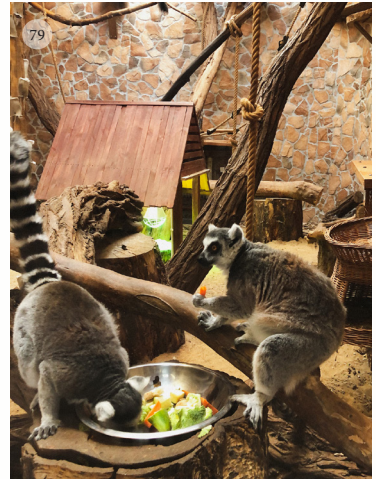
Zasiałam cie rutko
na szerokiej grzędzie
Ja sobie myślała
że Jasio przyjedzie
Ja sobie myślała

Rutk

roś

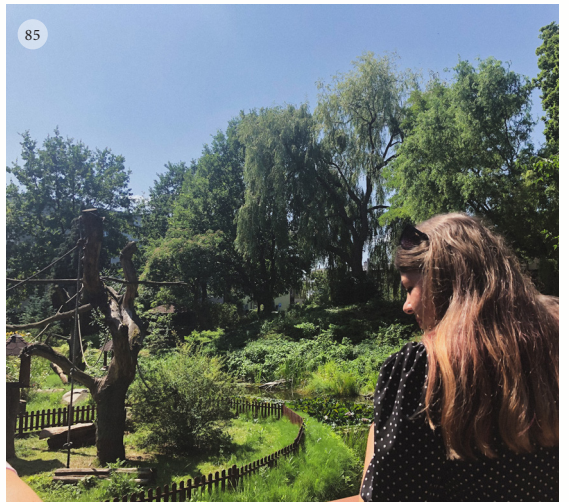
Be

v

ZWIEDZANIE OGRODU ZOOBOTANICZNEGO

Ostatniego dnia szkoły letniej uczestniczki wybrały się na spacer po toruńskim ogrodzie zoobotanicznym. Największym zainteresowaniem cieszyły się pandy małe, lemury, oraz leniuchowce dwupalczaste. Rewelacyjną atrakcją okazały się również kozy, które studentki chętnie karmiły i głaskały. Poza wybiegami dla zwierząt oraz bogatą kolekcją botaniczną, ogród oferował także ptaszarnię i herpetarium.

ZAKOŃCZENIE SZKOŁY LETNIEJ

W piątek 22 lipca w Zajeździe Staropolskim odbyło się zakończenie szkoły letniej. Podczas uroczystej kolacji studentki wraz z wykładowcami obu uniwersytetów wspominały zajęcia dydaktyczne, warsztaty, wyjścia do muzeów – intensywne wspólnie spędzone dwa tygodnie. Doc. dr Sofija Butko z powodu choroby niestety nie mogła uczestniczyć w ostatnim spotkaniu, lecz chwilowe osłabienie nie przeszkodziło uczestnikom projektu przeprowadzić wideorozmowy.

3.2. „MIASTO I JEGO MIESZKAŃCY”

Materiały dydaktyczne do nauki języka polskiego opracowane w ramach projektu studencko-lektorskiego „Miasto i jego mieszkańcy”. Skrypt zawiera teksty, materiał leksykalny i ikonograficzny, ćwiczenia tradycyjne. Materiał jest ogólnodostępny w formie publikacji PDF.

<https://box.pionier.net.pl/f/f3d9dfcf1b1417e848a/>

UNIwersYTET
MIKOŁAJA KOPERNIKA
W TORUNIU

V. N. KARAZIN KHARKIV
NATIONAL UNIVERSITY

MARTA TUMIŃSKA MAGDALENA SPICA
WALERIJA BORIKOWA ZŁATA CZERNIHOWA
SOFIJA LIN ULIANA MISZKINA
ANNA PYŁYPCZUK ALINA ROZMAJITA
NATALIA ZAWADZKA SOFIJA BUTKO
SŁAWOMIR WAWRYSZUK

MIASTO I JEGO MIESZKAŃCY

PODRĘCZNIK DO NAUKI JĘZYKA POLSKIEGO
DLA UKRAIŃCÓW

Projekt *Polskie4PoryRoku* jest finansowany w ramach umowy nr BJP/PJP/2021/1/00011/U
Patronat nad projektem sprawuje Konsulat Generalny Rzeczypospolitej Polskiej w Charkowie.

Konsulat Generalny
Rzeczypospolitej Polskiej
w Charkowie

NARODOWA AGENCJA
WYMIANY AKADEMICKIEJ

PROGRAM
PRACOWNIA
JĘZYKA POLSKIEGO

Od Autorów

Pomoc dydaktyczna do nauki języka polskiego jako obcego dla Ukraińców „Miasto i jego mieszkańcy” (poziom B1-B2) powstała dzięki współpracy dwóch ośrodków akademickich: Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu i Charkowskiego Uniwersytetu Narodowego im. W.N. Karazina w Charkowie. Uczelnie te w 2022 roku realizowały projekt „Polskie cztery pory roku w Charkowie. Spotkania z polską kulturą, językiem i historią”, finansowany przez Narodową Agencję Wymiany Akademickiej w programie „Promocja języka polskiego”.

To szczególne opracowanie, gdyż zostało przygotowane przede wszystkim przez studentów i dla studentów. Książka jest bowiem efektem ożywionych dyskusji pomiędzy polskimi a ukraińskimi studentkami uczestniczącymi w warsztatach językowych prowadzonych podczas szkoły letniej „Lato z Kopernikiem” w lipcu 2022 roku w Toruniu. Zebrany materiał został następnie uzupełniony i opracowany graficznie przez studentki lingwistyki praktycznej i copywritingu na Wydziale Humanistycznym UMK w ramach praktyk zawodowych. Nad przygotowaniem całości czuwali natomiast pracownicy naukowo-dydaktyczni z obu partnerskich uczelni.

Opracowanie pozwala na poszerzenie słownictwa związanego z przestrzenią miejską, obiektami użyteczności publicznej i instytucjami kultury. Zostało podzielone na 14 bloków tematycznych ważnych w życiu codziennym mieszkańców typowego polskiego miasta. Dodatkowym elementem książki jest rozdział „Miasto w literaturze”, zawierający fragmenty utworów literackich, których akcja rozgrywa się w Toruniu.

Książka jest bogato ilustrowana zdjęciami, które nie tylko ułatwiają naukę trudniejszego materiału leksykalnego, ale również prezentują urokliwe zakątki Torunia.

Publikacja została pomyślana jako uzupełnienie podręczników kursowych do nauki języka polskiego. Dzięki ukraińsko-polskim słowniczkom pojęć, listom przydatnych zwrotów oraz zawartym w Kluczu odpowiedzi rozwiązaniom ćwiczeń można z niej korzystać nie tylko pod kierunkiem nauczyciela, ale także samodzielnie.

Serdecznie zapraszamy do nauki i życzymy wspaniałej przygody z „Miastem i jego mieszkańcami”.

W PRZYCHODNI LEKARSKIEJ

1 Przeczytaj tekst i wypisz z niego nieznanne słownictwo, a następnie sprawdź znaczenie wyrazów w słowniku.

Charakterystyka zawodu

Lekarz jest to osoba posiadająca właściwe kwalifikacje, potwierdzone wymaganymi dokumentami, do udzielania świadczeń zdrowotnych, w szczególności do: badania stanu zdrowia, rozpoznawania chorób i zapobiegania im, leczenia i rehabilitacji chorych, udzielania porad lekarskich, a także wydawania opinii i orzeczeń lekarskich – w zakresie swojej specjalizacji. Lekarz może posiadać specjalizację z różnych dziedzin naukowych – np. internie, chirurgii, kardiologii, urologii. Zawód ten jest uważany jako jeden z najbardziej odpowiedzialnych.

Wymagania

Lekarz musi mieć ukończone studia medyczne oraz zaliczoną specjalizację. Po zdaniu egzaminu specjalizacyjnego uzyskuje się tytuł lekarza dyplomowanego i uprawnienia do wykonywania zawodu. Lekarz powinien posiadać ogromną wiedzę medyczną, która musi być nieustannie pogłębiana. Pracownik powinien cechować się, m.in.: spostrzegawczością, umiejętnością analitycznego myślenia i kojarzenia oraz sumiennością, dobrą pamięcią, predyspozycjami etycznymi, dokładnością, a także odpornością na stres. W tej pracy niezbędna jest umiejętność nawiązania kontaktu z pacjentem. W niektórych specjalnościach, jak np. chirurgia, szczególnie ważne są dobry wzrok i precyzyjność manualna. Poza tym lekarz musi być zdrowy i mieć dobrą kondycję fizyczną.

Warunki podjęcia pracy

Miejsce pracy lekarza zależy od tego, gdzie udzielana jest pomoc choremu, m.in.: szpital, przychodnia, prywatny gabinet, ale także mieszkanie pacjenta, miejsce wypadku, sala operacyjna. Kilkuletnia przerwa w wykonywaniu zawodu lekarza wiąże się z koniecznością zdania egzaminów potwierdzających uprawnienia. Zawód ten wiąże się z różnym natężeniem kontaktów z ludźmi. Też lekarz jest narażony na wiele chorób, zwłaszcza zakaźnych.

Możliwość zatrudnienia

Kariera lekarza związana jest zazwyczaj ze szpitalem czy kliniką. Ponadto, może pracować w przychodni prywatnej lub otworzyć własną praktykę lekarską. Osoba taka ma możliwość podnoszenia swoich kwalifikacji.

Zarobki

W ostatnim czasie zarobki lekarza w Polsce bardzo wzrosły. Gratyfikacja lekarza uwarunkowana jest od sytuacji finansowej placówki, w której pracuje i jego umiejętności. Początkujący lekarz bez specjalizacji zarabia od 2 tys. zł – 15 tys. zł brutto. Wraz z rozwojem naukowym i stażem pracy zarobki rosną. Średnia płaca lekarza z II stopniem specjalizacji wynosi 7,211 tys. zł. – 20 tys. zł. W Polsce anestezjolog może otrzymać – wraz z wynagrodzeniem za dyżury nawet do 30 tys. zł miesięcznie.

Źródło: https://www.praca.pl/poradniki/lista-stanowisk/medycyna-opieka-zdrowotna/lekarz_pr-502.html

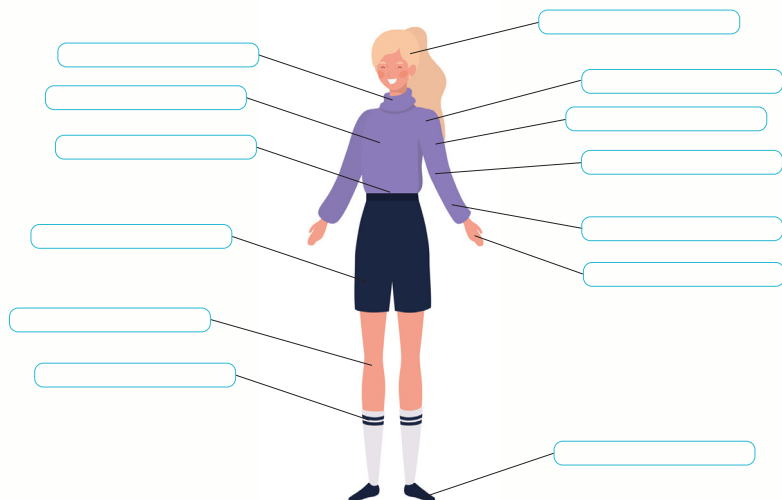
2 Wpisz w luki nazwy lekarzy różnych specjalności.

1. Lekarz, który leczy zęby to _____.
2. Gdy skręć kostę, pomoż mi _____.
3. Lekarz zajmujący się leczeniem za pomocą zabiegów operacyjnych to _____.
4. Lekarz, który leczy serce to _____.
5. Lekarz, który bada wzrok to _____.
6. _____ to specjalista, który leczy dzieci.

3 Podpisz części ciała wyrazami z ramki.

udo łokieć głowa szyja łydka ramię brzuch
kolano przedramię dłoń klatka piersiowa stopa bark

4 Podpisz zdjęcia.

SŁOWNICZEK POJĘĆ

акушерка / акушер położna /
położny

анестезія znieczulenie

аптека apteka

аптечка apteczka

бандаж bandaż

вивих zwichnięcie

вухо ucho

гіпс gips

гіпертонія nadciśnienie

голова głowa

горло gardło

грип grypa

грудна клітка klatka piersiowa

дантист dentysta

долоня dłoń

живіт brzuch

застуда przeziębienie

зір wzrok

зуб ząb

ін'єкція zastrzyk

інсульт udar (krwi do mózgu)

інфекційне захворювання choro-
ba zakaźna

кесарів розтин cesarskie cięcie /
cesarka

Ковід-19 Covid-19

коліно kolano

комп'ютерна томографія tomo-
grafia komputerowa

коронавірус koronawirus

кrapельниця kropiówka

кpовотеча /кpовотік krwotok

ларинголог laryngolog

легені płuca

литка łydka

лікарняний zwolnienie lekarskie

лікар lekarz

лікарня szpital

лікарський кабінет gabinet

lekarski

ліки lekarstwo

лікоть łokieć

магнітно-резонансна томографія

rezonans magnetyczny

мазь maść

маска maseczka

медсестра /медбрат pielęgniarka

/pielęgniarz

місцева анестезія znieczulenie

miejscowe

невролог neurolog

нежить katar

нога noga

нюх węch

око oko

окуліст okulista

операція operacja

педіатр pediatra

перелом złamanie

передпліччя przedramię

перша допомога pierwsza pomoc

пластер plaster

плече ramię /bark

пневмонія zapalenie płuc

пологи poród

промежина krocze

пронос biegunka

психолог psycholog

психіатр psychiatra

реабілітація rehabilitacja

рецепт recepta

серце serce

серцевий напад zawał serca

сідниці pośladki

сімейний лікар lekarz rodzinny

слух słuch

снодійне leki nasenne

стegno udo

стетоскоп stetoskop

стоматологічне крісло fotel sto-
matologiczny

стопа stopa

стрес stres

супозиторій (свічки) czopki

таблетки від головного болю

tabletki na ból głowy

терапевт internista

термометр termometr

частини тіла części ciała

хірург chirurg

цукровий діабет cukrzyca

швидка допомога ambulans

шия szyja

шлунок żołądek

шприц strzykawka

щиколотка kostka

PRZYDATNE ZWROTY

записатися /zareєструватися на прийом до лікаря **zapisać /zarejestrować** się na wizytę lekarską
оформити лікарняний лист **wystawić zwolnienie** lekarskie
видати рецепт **wystawić receptę**
призначати ліки **przepisać** leki
бинтувати руку /ногу **zabandażować** rękę /nogę
накласти /зняти пов'язку **złożyć /zdejmować** opatrunek
накласти /зняти гіпс **złożyć /zdejmować** gips
зробити ін'єкцію **zrobić zastrzyk**
виміряти температуру **zmierzyć** temperaturę
виміряти артеріальний тиск **zmierzyć** ciśnienie
на порожній шлунок **być** na czczo
зробити аналіз крові /сечі /калу **zrobić** badanie krwi /mocz /kału
зробити рентген легенів **zrobić** prześwietlenie płuc
зробити ЕКГ серця **zrobić** EKG serca
зробити УЗД щитовидної залози /черевної порожнини **zrobić** USG tarczycy /jamy brzusznej
зробити комп'ютерну томографію **zrobić** tomografię komputerową
поставити крапельницю **podać** kroplówkę
піти на операцію **pójść** na operację

PRZYDATNE SŁOWNICTWO MIEJSKIE

автовокзал dworzec autobusowy
 автозаправка stacja benzynowa
 автоматичні ворота brama auto-
 matyczna
 автосалон salon samochodowy
 автостоянка parking
 агенство з реклами agencja
 reklamowa
 агенство нерухомості agencja
 nieruchomości
 адвокат adwokat
 адміністрація administracja
 аніматор animator
 ательє atelier / pracownia
 krawiecka

базар bazar
 безкоштовно gratis / za darmo /
 bezpłatnie

бібліотека biblioteka
 бізнес biznes
 бронювання rezerwacja
 бронювання візиту rezerwacja
 wizyty
 бронювати rezerwować
 будівельник budowniczy
 будівництво budowa
 бухгалтер księgowy

ведучий prowadzący
 вежа wieża
 ветеринар weterynarz
 вивіз каналізації wywóz szamba /
 wywóz nieczystości płynnych
 вивіз сміття wywóz śmieci
 відділ реєстрації актів
 цивільного стану (РАЦС) urząd
 stanu cywilnego
 водійські курси nauka jazdy
 встановлення каналізації montaż
 kanalizacji
 в'язниця więzienie

готель hotel
 готель для тварин hotel dla
 zwierząt
 грумер для котів / собак groomer
 dla kotów / psów
 групове страхування ubezpiecze-
 nie grupowe
 гуртожиток akademik

дачник działkowiec
 дезинсекція dezynsekcja
 депіляція depilacja
 державні закупівлі zamówienia
 publiczne
 дискотека dyskoteka
 дієтолог dietetyk
 домофон domofon
 доставка dostawa
 доставка їжі dostawa jedzenia
 друкар drukarz
 друкарня drukarnia

експерт з оцінювання
 нерухомості rzeczoznawca bu-
 dowlany
 електрик elektryk
 електростанція elektrownia

житлове товариство spółdzielnia
 mieszkaniowa
 житловий кооператив admini-
 stracja osiedlowa

заява wniosek / podanie
 зала очікування poczekalnia
 залізничний вокзал dworzec
 kolejowy
 заміна скла wymiana szkła
 замовити таксі zamówić taksówkę
 заправляти авто tankować auto
 заселення / поселення zamiesz-
 kanie
 заступник голови wiceprzewod-
 niczący
 зварювальник spawacz
 звіт sprawozdanie
 здоров'я і краса zdrowie i uroda
 знижка rabat / zniżka
 знос rozbiórka

інвестиція inwestycja
 інтернет-доступ dostęp do inter-
 netu
 інформаційне бюро biuro infor-
 macyjne

кафе kawiarnia
 квартира-студія kawalerka
 квітковий магазин kwaciarnia
 квота kwota

кейтеринг catering
 кімната матері і дитини pokój dla
 matki z dzieckiem / pomieszczenie
 do karmienia i przewijania dzieci
 кінолог kynolog
 кіоск kiosk
 кладовище cmentarz
 книгарня księgarnia
 кожевник kaletnik
 комп'ютерний сервіс serwis kom-
 puterowy
 комунальні послуги за
 лічильниками opłaty licznikowe
 консул konsul
 консультування з бізнесу doradca / konsultant
 консультування з бізнесу doradz-
 two biznesowe
 користуватися чимось korzystać
 з чогоś
 косметолог kosmetolog
 косметологічний кабінет gabinet
 kosmetyczny
 кравець krawiec
 куратор opiekun
 кур'єр kurier

ламінівання laminowanie
 лісовий податок podatek leśny
 ломбард lombard

майстер з ремонту годинників /
 годинникар zegarmistrz
 майстер з ремонту дахів /
 покрівельник dekarz
 маляр malarz
 манікюр manicure
 маркетингові послуги usługi
 marketingowe
 масаж masaż
 масаж релаксуючий masaż relak-
 sacyjny
 мер burmistrz
 мерія urząd miasta
 мечеть meczet
 митне агенство agencja celna
 миття mycie
 міст most
 місце для паркування miejsce
 parkingowe

міська рада rada miasta
могильник grabarz
монтування montaż
муляр murarz

наклеювання шпалер tapetowanie
нарощування вій przedłużanie rzęs
нарощування волосся przedłużanie włosów
нарощування нігтів przedłużanie paznokci
нотаріус notariusz
няня niania

обласна адміністрація urząd wojewódzki
обласна рада sejmik wojewódzki
обмін валют kantor
обслуговування obsługa
оглядовий майданчик taras widokowy
огорожена територія teren ogrodzony
однокімнатна квартира mieszkanie jednopokojowe
опікун opiekun
оплата комунальних послуг за лічильниками opłaty licznikowe
оповіщення obwieszczenie
організація organizacja
організація свят organizacja świąt
оренда wynajem
оренда авто wynajem auta
оренда квартири wynajem mieszkania
оренда кімнати wynajem pokoju
оренда на довгий термін wynajem długoterminowy
оренда на короткий термін wynajem krótkoterminowy
оренда квартири wynajem mieszkania
орендар lokator / najemca
орендна плата opłata czynszowa / czynsz
орендодавець wynajmujący
особистий водій osobisty kierowca
офіс biuro
офіціант kelner

парковка parking
педикюр pedicure
пекарня piekarnia
переїзд przeprowadzka
перекладач tłumacz
перманентний макіяж makijaż permanentny
персональний тренер trener personalny
перукар fryzjer
перукарня zakład fryzjerski
петиція petycja
підвал piwnica
пілінг peeling
податки podatki

податок на володіння собакою podatek od posiadania psa
податок на нерухомість podatek od nieruchomości
пожежна служба straż pożarna
позика pożyczka
посвідка на постійне проживання karta stałego pobytu
посвідка на тимчасове проживання karta tymczasowego pobytu
посередництво pośrednictwo
послуга usługa
посольство ambasada
похорони pogrzeb
похоронне бюро zakład pogrzebowy
пошив на індивідуальний розмір szycie na miarę
поштова скринька skrzynka pocztowa
пральня pralnia
прання pranie
президент prezydent
прибиральниця sprzątacza
прибирання sprzątanie
прибирання снігу odśnieżanie
присадибна ділянка ogródek działkowej
продукція produkcja
прописка zameldowanie
проживання zakwaterowanie
пункт збору металобрухту punkt skupu złomu

рахунок konto
регламент роботи regulamin pracy
резервація rezerwacja
ремонт naprawa / remont
ремонт взуття naprawa obuwia
ремонт електронної / комп'ютерної техніки naprawa sprzętu elektronicznego / komputerowego
ремонт одягу naprawa odzieży
ремонт телефонів naprawa telefonów
ремонтувати naprawiać / remontować
рішення uchwała
робочі години czas pracy

салон краси salon urody
сантехнік hydraulik
сервіс serwis
сільськогосподарський податок podatek rolny
скарга reklamacja / skarga
служба з боротьби з гризунами służba deratyzacyjna
слюсар ślusarz
станція технічного обслуговування stacja kontroli pojazdów
стиліст stylistka
страхове агентство agencja ubezpieczeniowa
страхування ubezpieczenie

KLUCZ ODPOWIEDZI

NA ULICY

1a

- 1 - P 2 - F 3 - F 4 - P
5 - F 6 - P 7 - P 8 - F

2

- 1 - a 2 - c 3 - b 4 - d 5 - d

3

- 1 - pociągiem 2 - autobusem 3 - samochodem
4 - dworzec 5 - rozkładzie 6 - bilet
7 - wagonu 8 - kierowcy 9 - taksówki
10 - przystanek 11 - centrum

4

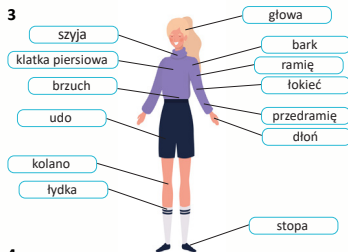
kwiatnik, latarnia, ławka, tramwaj, kościół, sygnalizacja świetlna, znak drogowy, przejście dla pieszych

W PRZYCHODNI LEKARSKIEJ

2

- 1 - dentysta 2 - ortopeda 3 - chirurg
4 - kardiolog 5 - okulista 6 - pediatra

3

4

tabletki, stetoskop, ławka, plastry, gabinet, pierwsza pomoc, termometr, apteczka, drogowy, strzykawka

NA POCZCIE

1

- 1 - a 2 - b 3 - a
4 - c 5 - a 6 - b

2

kartka urodzinowa, listonoszka, znaczek pocztowy, paczki, skrzynka na listy, etykieta wysyłkowa, gazeta, list

4

- 1 - stąd 2 - pomocy 3 - poczty
4 - w pobliżu 5 - urząd 6 - przystanku
7 - starówki

NA UNIWERSYTECIE

1

- 1 - a 2 - a 3 - b 4 - c 5 - b

3

4

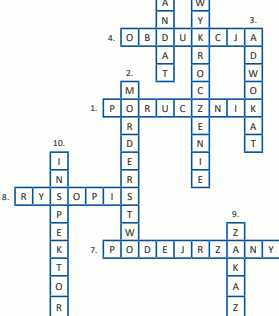
biblioteka, egzamin, podręczniki, uniwersytet, legitymacja studencka, wykład, plan zajęć, studenci

NA POSTERUNKU POLICJI

2

- 1 - e 2 - b 3 - d 4 - a 5 - c

3

NA HALI SPORTOWEJ

1

- 1 - d 2 - e 3 - a 4 - g
5 - c 6 - f 7 - b 8 - h

4

- 1 - siłownię 2 - formularz 3 - otwarta
4 - posiadła 5 - karnet 6 - miesięczny
7 - wizyty 8 - trenować 9 - kosztuje
10 - długoterminowy 11 - zniżka 12 - kartą kredytową
13 - treningu

2

siłownia, sztanga, stadion, ratownik, basen, ręcznik, kibice, skakanka

3.3. „MIASTO W LITERATURZE”

Dopełniającym elementem podręcznika „Miasto i jego mieszkańcy” jest rozdział „Miasto w literaturze” zawierający fragmenty utworów literackich, których akcja rozgrywa się w Toruniu. Dodatek został w całości przygotowany przez Magdalenę Kowalską – doktor nauk humanistycznych w zakresie literaturoznawstwa.

<https://box.pionier.net.pl/f/f3d9fdcf1b1417e848a/>

Fragment części „Miasto w literaturze” z podręcznika „Miasto i jego mieszkańcy”

Bohaterowie współczesnej literatury polskiej mieszkają w głuszy lub podróżują po świecie. Często przestrzenią ich życia i działalności jest jednak miasto – w nim uczęszczają do szkół i studiują, podejmują pracę, spotykają się ze znajomymi, robią zakupy, załatwiają sprawy w urzędach i sądach, podróżują komunikacją miejską. Wyobraźnia autorów nie ogranicza się jednak tylko do tych prozaicznych aktywności...

Bohaterkami utworów, których fragmenty przeczytacie poniżej, są postacie żeńskie w różnym wieku: czternastoletnia Laura, trzydziestoletnia Dora i czterdziestoletnia Dagmara. Na każdą z nich w Toruniu czeka przygoda, która wiele dla niej znaczy: Laura pragnie po raz pierwszy spotkać się ze swoim ojcem, Dora musi zmierzyć się z przeciwnikami o nadprzyrodzonych mocach, a Dagmara właśnie dowiaduje się, że odziedziczyła księgarnię w Toruniu, więc – zrezygnowana po śmierci matki i wobec czekającego ją rozwodu – przeprowadza się do grodu Kopernika.

Noty o autorkach:

MAŁGORZATA MUSIEROWICZ – pisarka związana z Poznaniem, jej najśłynniejsza seria powieści dla młodzieży nosi tytuł Jeźycjada, pochodzący od poznańskiej dzielnicy Jeżyce. Książki Musierowicz były nominowane i nagradzane nie tylko w polskich konkursach, m.in. przez polską sekcję International Board on Books for Young People (IBBY) oraz Astrid Lindgren Memorial Award (ALMA).

<http://www.musierowicz.com.pl/>

ANETA JADOWSKA – pisarka od czasu studiów związana z Toruniem, w którym uzyskała tytuł magistra filologii polskiej oraz stopień doktora nauk humanistycznych. Tworzy powieści z gatunku fantasy i kryminału, zyskała grono wielbicieli heksalnią, której bohaterką jest wiedźma i policjantka, a której akcja dzieje się w Toruniu i jego nadprzyrodzonym odpowiedniku: Thornie.

<https://anetajadowska.fan-dom.pl/>

ANNA KARPIŃSKA – twórczyni literatury obyczajowej i romansów, których akcja dzieje się w Toruniu, innych polskich miastach i za granicą.

Stolik przy oknie pozwalał mi obserwować ruch uliczny, który nigdy nie miał końca. Ktoś zawsze gdzieś się śpieszył, czegoś szukał, biegł coś kupić, obejrzeć, podreptać po znajomym gruncie. A ja, siedząc za szybą, mogłam podglądać życie miasta. Czuć jego puls.

Na dworze zaczęło się ściemniać, ratusz rozbłysnął światłami, za oknem kręcili się pojedynczy przechodnie. Zawiesiłam wzrok na sylwetce kobiety, która zatrzymała się na moment tuż obok mojego okna, by sięgnąć po coś do torebki. Wydawała się znajoma, wyczekiwałam zatem chwili, kiedy odwróci twarz w moją stronę. Sprzyjało mi szczęście. Gdy skrzyżowały się nasze spojrzenia, przestałam mieć wątpliwości. Marlena, moja najlepsza przyjaciółka z czasów szkolnych!

[...] skierowałam kroki do wydziału ksiąg wieczystych w sądzie na Piekarach, który musiałam poinformować o zmianie właściciela księgarni [...]. Nogi same poniosły mnie na Kopernika. Stałam przed schodkami. Skromna witryna z napisem „Księgarnia pod Flisakiem” zapraszała wizerunkiem kilku książek, [...]. Weszłam do środka. [...] Nabrałam pewności, że nad przejęciem nie ma co się zastanawiać. Znałam księgarnię przed laty, a teraz, kiedy weszłam do niej i omiotłam wzrokiem regały, zdałam sobie sprawę, że tu jest moje miejsce.

Z księgarni do domu rodziców miałam dosłownie kilka kroków, więc mimo podręcznego bagażu, który nieco mi ciążył, postanowiłam pokonać ten dystans na piechotę. Pomaszerowałam przez Rynek Staromiejski, by pod arkadami wzdłuż ulicy Różanej dość do łuku Cezara dzielącego Stare Miasto od placu Rapackiego, przeciąć niewielki park i znaleźć się w pobliżu akademików usytuowanych przy Słowackiego. Nasz dom, a właściwie okazała przedwojenna willa, mieścił się kilkaset metrów dalej.

Niedaleko Książnicy Miejskiej, miejsca, które często odwiedzałam, przygotowując się do matury, postanowiłam przysiąc w niewielkiej knajpcie, zachęcającej reklamą sandwiczów, kawy i świeżo wyciśniętego soku z pomarańczy.

Po obiedzie zabrałam dzieciaki na Kopernika, żeby pokazać im moją księgarnię.

– Jest niedaleko domu, w którym urodził się Mikołaj Kopernik – tłumaczyłam Michałkowi. – Bardzo znany astronom. Kiedyś będziesz się o nim uczył. Księgarnia jest bardzo stara. Łuki na suficie i płaskorzeźby na ścianach mają po kilkaset lat. A ty ile masz?

– Pięć.

– No widzisz, a te łuki pięćset. Trochę więcej, prawda?

Punktualnie o dziesiątej otworzyliśmy drzwi na oścież, wypatrując pierwszego gościa. [...] Grupka turystów minęła nas bez zainteresowania, podążając do Domu Kopernika. Kolejna przetoczyła się w stronę przeciwną, lecz również nie zatrzymała się w księgarni. Następną jednak stanęła tuż pod naszymi schodami.

– Proszę państwa, możemy zrobić sobie małą przerwę – dotarł do mnie głos przewodnika. – Jeżeli macie ochotę kupić jakiś album albo plan miasta, zapraszam do księgarni, która działa w tym miejscu od ponad trzydziestu lat. Spotykamy się za pół godziny pod pomnikiem Kopernika.

Słowa przewodnika sprawiły, że ziszczył się mój sen. Spory tłumek klientów wypełnił wnętrze [...]. Część zabrała się do przeglądania albumów i gadżetów związanych z Toruniem, inni zerknęli na półki z beletrystyką i starymi książkami. [...] Niemal każdy wyszedł z co najmniej jedną książką. Żegnali się z nami serdecznie, zaopatrzeni w wizytówki księgarni i zakupy w gustownych torebkach z nadrukiem, opatrzonych naszym adresem. Nie spodziewałam się, że sąsiedztwo Domu Kopernika może przynieść aż takie profity.

5 Uzupełnij zdania określeniami związanymi z czynnością patrzenia, występującymi w powyższym fragmencie.

1. Zawiesić wzrok

.....

2. Skrzyżować spojrzenia

.....

3. Przyciągać wzrok

.....

4. Omieść wzrokiem

.....

6 Czego może nauczyć – dosłownie i w przenośni – życie w mieście? O jakich instytucjach i miejscach związanych z nauką mówi powyższy fragment?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3.4. „POLSKO-UKRAIŃSKIE SPOTKANIA JĘZYKOWE”

W ramach projektu przygotowano publikację naukową na temat kontaktów językowych polsko-ukraińskich oraz historii i rozwoju obu języków. W pierwszej wersji projektu zostało zaplanowane seminarium naukowe „Polsko-ukraińskie spotkania językowe” z udziałem badaczy polskich i ukraińskich. Inwazja zbrojna Federacji Rosyjskiej na terenie Ukrainy 24 lutego 2022 roku i rozpoczęcie regularnych działań wojennych uniemożliwiły niektórym badaczom ukraińskim przyjazd do Torunia. W związku z tym zespół projektu Polskie4Pory Roku zdecydował część naukową ograniczyć do publikacji prezentującej badania na temat języka polskiego i ukraińskiego, prowadzone w kilku polskich i ukraińskich ośrodkach uniwersyteckich. Na zaproszenie do udziału w tworzeniu opracowania naukowego odpowiedzieli badacze z uniwersytetów we Lwowie, Łucku, Charkowie, Krakowie, Łodzi, Poznaniu, Toruniu i Szczecinie. Są wśród nich zarówno osoby z dużym doświadczeniem, jak i stojące u progu kariery naukowej, przygotowujące prace doktorskie.

Teksty zostały umieszczone w trzech blokach tematycznych:

1. Leksyka i językowy obraz świata,
2. Paralele i interferencje językowe,
3. Nauka języka polskiego.

<https://polskie4poryroku.umk.pl/pages/monografia/>

Polsko-ukraińskie spotkania językowe

Polsko-ukraińskie spotkania językowe

pod redakcją Sofii Butko i Małgorzaty Gębki-Wolak

WYDAWNICTWO NAUKOWE
UNIWERSYTETU
MIKOŁAJA KOPERNIKA

Spis treści

Wstęp	7
-------------	---

LEKSYKA I JĘZYKOWY OBRAZ ŚWIATA

LEONARDA MARIAK

Leksyka z kwalifikatorem <i>ukr.</i> („ukraiński”) w słownikach ogólnych i wyrazów obcych języka polskiego XXI wieku	15
--	----

СВІТЛАНА СУХАРЄВА, НАДІЯ КРИШТОФ

Специфіка розвитку польської та української суспільної лексики в 2014–2021 рр. в контексті конкурсу «Слово року»	65
--	----

ALINA YODLOVSKA

Percepcja przyjemnego zapachu w świadomości użytkowników różnych kultur językowych oraz w definicjach słownikowych (na materiale eksperymentu psycholingwistycznego)	77
--	----

Софія Бутко

Староукраїнська особистість і мовна картина світу в маргіналіях стародруків кириличного шрифту XV–XVII століть	93
--	----

PARALELE I INTERFERENCJE JĘZYKOWE

AŁŁA KRAWCZUK

Odstępstwa od normy ogólnopolskiej w zakresie fleksji czasownika w tekstach polskojęzycznej „Gazety Polskiej Bukowiny” wydawanej w Ukrainie	113
---	-----

Ірина Бундза, Христина Ніколайчук

<i>Пlyтки і мiлкий</i> : лексико-семантична сполучуваність польського й українського прикметників	139
---	-----

Spis treści

MAŁGORZATA GĘBKA-WOLAK

Dlaczegoś mi się to nie podoba – uwagi o użyciu we współczesnej polszczyźnie jednostki leksykalnej DLACZEGOŚ (na podstawie badania korpusowego) 159

NAUKA JĘZYKA POLSKIEGO JAKO OBCEGO

AGNIESZKA SZCZAUS

Materiały do nauki języka polskiego jako obcego / drugiego dla dzieci i młodzieży 181

RAFAŁ ZARĘBSKI

O kilku dawnych podręcznikach do nauki języka polskiego dla frankofonów 193

DOMINIKA IZDEBSKA-DŁUGOSZ

Uchodźcy z Ukrainy w Polsce – znajomość polszczyzny, plany na przyszłość, nauka języka 213

3.5. „DZIENNIK CZASÓW WOJNY”

To bieżące zapiski studentów filologii polsko-ukraińskiej, gromadzące doświadczenia związane z wybuchem wojny w Ukrainie, w tym z ewakuacją do Polski. Opisywali w nich swoje trudne przeżycia, emocje dotyczące pospieszne-go opuszczania swoich domów i poszukiwanie bezpiecznego schronienia w innych częściach Ukrainy lub za jej granicami oraz spostrzeżenia odnoszące się do rzeczywistości, z którą musieli się zmierzyć w tak młodym wieku. Zespół realizujący projekt Polskie4PoryRoku uznał że warto udokumentować autobiograficzne wpisy studentów w formie dziennika. Wypowiedzi zostaną opublikowane na stronie internetowej projektu, a także w mediach społecznościowych uniwersytetów w dwóch wersjach – polskojęzycznej oraz ukraińskojęzycznej, wzbogacone o autentyczny materiał zdjęciowy, jak również filmowy. Studentka lingwistyki praktycznej i copywritingu UMK w ramach praktyk zawodowych przygotowała dodatkowo film podsumowujący prace studenckie udostępniony na kanale Youtube.

<https://polskie4poryroku.umk.pl/pages/Menu/>

**To osobisty przekaz,
a zarazem dokument
dla kolejnych pokoleń.**

MAŁGORZATA GĘBKA-WOLAK

KYRYŁO KOZŁÓW, STUDENT III ROKU
SPECJALIZACJI „JĘZYK UKRAIŃSKI
I LITERATURA UKRAIŃSKA”

Właśnie zdałem sobie sprawę, że gdyby pocisk trafił pół metra wyżej, prawdopodobnie nigdy bym nie napisał tego tekstu. Moim zdaniem najgorszy jest ryk samolotów. Kiedy je słyszysz, nie możesz dokładnie zrozumieć, dokąd lecą piloci i czy planują zniszczyć twój dom. Myśliwce przelatywały nad moim wieżowcem przez kilka dni z rzędu, ale wszystkie pociski zostały zrzucone w innych miejscach. Takie dziwne uczucie: najpierw słyszysz samolot, bardzo się boisz i próbujesz się gdzieś schować, a potem zdajesz sobie sprawę, że poleciał dalej, ale nie czujesz ulgi, bo wiesz, że ktoś w Charkowie właśnie zaraz zginie. Po wykonaniu rozkazów piloci wracali tą samą trasą. To takie proste: wzbijasz się w niebo, odbierasz dziesiątki żyć, a potem lądujesz.

**Właśnie zdałem sobie
sprawę, że gdyby pocisk
trafił pół metra wyżej,
prawdopodobnie nigdy
bym nie napisał tego tekstu.**

KYRYŁO KOZŁÓW

WALERIA BORIKOWA, STUDENTKA I ROKU
SPECJALIZACJI „JĘZYK POLSKI I LITERATURA
POLSKA ORAZ JĘZYK UKRAIŃSKI”

Від початку війни минув місяць. Спершу було заперечення того, що діється, потім був страх і безнадія. Зрештою, в мене вичерпалися всі сили. Треба було зважуватися на щось, і найліпшим рішенням був переїзд до іншого, більш безпечного міста.

Нам вдалося взяти з собою більше речей, оскільки більшість людей виїхали раніше, але водночас було дуже складно морально, емоційно. Кожен, хто був поруч із нами, плакав. Найсильніше страждала моя мама, бо мій вітчим був

змушений залишитися в місті.

Доїхати на вокзал не було легко, багато людей кинули свої автівки посередині сусідньої вулиці. Усе відбувалося швидко: вокзал, поїзд, поля, ліси. Працівники залізниці безкоштовно пропонували їжу і воду, на станції швидко знайшли візок для жінки зі зламаною ногою. Люди залишилися людьми.

Війна триває, душа болить, але з'явилася надія на спокійне життя. Щоденно ми молимося за Україну і повернення додому.

ZŁATA CZERNIHOWA, STUDENTKA
1 ROKU SPECJALIZACJI „JĘZYK POLSKI
I LITERATURA POLSKA ORAZ JĘZYK
UKRAIŃSKI”

Jeśli zapytacie mnie, czym jest wojna, odpowiem — chaosem. Przez pierwsze kilka minut po prostu nie rozumiesz, co się dzieje. Nigdy nie słyszałam ani nie widziałam eksplozji, za wyjątkiem filmów. Potem przychodzi moment zaprzeczenia: kto rozpocznie wojnę w XXI wieku? Ręce się trzęsą, ale już od razu myślisz, gdzie są dokumenty, ile minut zajmuje zebranie rzeczy i bieganie do piwnicy. Właściwie już doskonale rozumiesz, co się dzieje,

ale nie chcesz postrzegać rzeczywistości, bo jest bolesna i absurdalna. Zagryzasz nerwowo wargi i dzwonisz do rodziców, bo nie wiesz, czy pocisk trafił w obiekt wojskowy, czy „przypadkowo” trafił w budynek mieszkalny. Mama odbiera telefon, ale ona wciąż nie wie, co się dzieje. Mój chłopak siedzi obok i także dzwoni do rodziców. Potem kleimy okna taśmą klejącą i zastanawiamy się, co dalej. Już godzinę po ostrzale idziemy pustą ulicą. Czasami samotni ludzie biegną do metra z walizkami w nadziei, że uda im się opuścić miasto. Kupujemy jedzenie i szybko wracamy do akademika.

**Myślę, że wojna bardzo
nas wszystkich zmieniła.**

ZŁATA CZERNIHOWA

KSENIJA BABUSZKO, STUDENTKA
I ROKU SPECJALIZACJI „JĘZYK POLSKI
I LITERATURA POLSKA ORAZ JĘZYK
UKRAIŃSKI”

Одним із ресурсів, яким скористалася моя родина по прибуттю до Бидгощі, був центр допомоги українцям, де волонтери допомагають заповнити анкету, написати список з інформацією про те, чого у вас немає (ліки, рушники, одяг, взуття та ін.) та отримати підібрані для вас речі. Речі, які привозять люди з Польщі, бо хочуть допомогти.

Бажання наших сусідів допомогти є щирим та ні в якому разі не нав'язаним: їх не треба просити про допомогу, бо в Польщі є велика кількість тих, хто хоче зробити перебування українців у чужій країні легшим, і це можна побачити не тільки в матеріальній допомозі, а і в маленьких побутових речах, в тому, як ставляться поляки до наших біженців. Так, коли моя мама заплакала саме через те, що відчула таку підтримку від невинних в наших проблемах людей, жінка, яка сиділа біля неї, простягнула їй серветку й сказала: «Wszystko będzie dobrze».

3.6. WYKŁADY

W pierwszym tygodniu szkoły letniej odbyło się 10 wykładów popularyzujących wiedzę o historii i języku. Wykłady zostały zarejestrowane oraz udostępnione jako materiał ogólnodostępny promujący polską kulturę, historię i język.

<https://polskie4poryroku.umk.pl/pages/Wyklady/>

https://www.youtube.com/channel/UCSrxzdwbXF64W_j-QPKNECg

Każdy wykład był przygotowany z niezwykłym profesjonalizmem, budził studenckie umysły i motywował do dalszego zapoznania się z tematem.

ULIANA MISZKINA

3.6.1. PLAN WYKŁADÓW

Wykładowca	Tytuł wykładu	Dzień	Godzina
Michał Głowczewski	Pomniki mówią. Historia Torunia i regionu opowiadana przez pomniki i miejsca pamięci	13 lipca	16.00 - 17.30
Marzenna Cyzman	Historia jest kobietą. o tym, jak Polki zmieniały świat	12 lipca	16.00 - 17.30
Magdalena Kowalska	Romantyzm a romantyczność: pojęcia, tytuły, nawiązania	13 lipca	11:30-13.00
Sebastian Dudzik	Polska grafika współczesna	14 lipca	16.00 - 17.30
Lubow Żwanko	O Polakach w Charkowie - szkic historyczny	12 lipca	17.45 - 19.15
Szymon Brucki	Piosenka to czy wiersz – kiedy mamy do czynienia z poezją śpiewaną?	13 lipca	17.45 - 19.15
Joanna Kamper-Warejko	Język utrwalony w nazwach miejskich (w nawiązaniu do materiału „Miasto i jego mieszkańcy”)	14 lipca	9.00-10.30
Iwona Kaproń-Charzyńska	Komunikacja w mediach społecznościowych; najnowsza leksyka (słowotwórstwo)	14 lipca	10.45-12.15
Małgorzata Gębka-Wolak	Język włączający. Zmiany tradycyjnego modelu polskiej grzeczności językowej	15 lipca	10.45-12.15
Sofija Butko	Trudne miejsca polszczyzny, czyli system języka polskiego z perspektywy osoby ukraińskiej	15 lipca	9.00-10.30

3.7. „POCZYTANKI PO GODZINACH”

Autorką "Poczytanek..." jest Dominika Mafutala-Makuch, lektorka JPJO w Studium Kultury i Języka Polskiego dla Obcokrajowców UMK.

Opowiadania zostały poprzedzone ukraińskojęzycznymi streszczeniami oraz słowniczkami, które przygotowały studentki filologii polsko-ukraińskiej z Narodowego Uniwersytetu Charkowskiego im. W.N. Karazina. Do każdego opowiadania zostały zaś przygotowane zestawy ćwiczeń leksykalnych, gramatycznych i komunikacyjnych, a także nagrania audio tekstów jako materiału do ćwiczenia umiejętności rozumienia tekstu ze słuchu.

<https://polskie4poryroku.umk.pl/pages/poczytanki/>

DOMINIKA MAFUTALA-MAKUCH – WSTĘP

Na podręcznik składa się 8 opowiadań o tematyce podstawowej, poruszanej każdorazowo w pierwszym etapie nauczania języka polskiego obcokrajowców, tj. dworzec PKP i podróże, czas wolny, hobby i sport, dom i mieszkanie, pogoda, zakupy, wizyta U lekarza i zdrowie, opowiadanie o przeszłości oraz planowanie przyszłości, z tym zastrzeżeniem jednak, że słownictwo i struktury gramatyczne, które pojawiają się w tych tekstach, przewyższają poziom A1 realnie są z poziomów A2-B2) i jest to świadoma decyzja motywowana wyborem adresata [...]

Cały zbiór opowiadań nie powstałby zapewne, gdyby pierwotny plan realizacji projektu „Polskie4PoryRoku” miał szansę powodzenia. W wielu aspektach uniemożliwił to wybuch wojny 24.02.2022 r. w Ukrainie. Cały czas – i po ukraińskiej, i po polskiej stronie – próbujemy dostosować się do nowej sytuacji, wspierać się i realizować te zadania współpracy akademickiej, które w danym momencie są możliwe do zrealizowania. Podejmując ten trud, nie zapominamy o wszystkich tych, którzy ponoszą różne – także najwyższe – koszty tej wojny. Opowiadanie „Co pani dolega?” dedykowane jest tym wszystkim osobom [...]

WSIAŚĆ DO POCIĄGU BYLE JAKIEGO

SŁOWNICTWO I KOMUNIKACJA

- tablice informacyjne na dworcu
- w pociągu, na peronie, w kasie
 - podróże

GRAMATYKA

- czasowniki ruchu
- miejscownik, dopełniacz
 - czasy, aspekt
 - przyimek

PISANIE

- SMS-y
- opowiadanie
 - dialog

KULTURA

- „Lokomotywa” (Tuwim)
- „Remedium” (Maryla Rodowicz)

Дія відбувається на залізничному вокзалі в Польщі. Загадкова білявка прямує до каси, щоб здійснити свою давню мрію – відчутти знову атмосферу подорожі потягом, так, як в дитинстві. Дівчині неважливо куди їхати, аби лише повернути спогади про давню мандрівку. Робітниця каси, почувши бажання дівчини, вирішує допомогти з вибором напрямку та продає їй квиток, а разом із ним - можливість зустріти споріднену душу.

Słownik

sokista – охоронець на залізниці

bilet ulgowy – пільговий квиток

gadać – балакати

legitymacja – посвідчення

łąki – луки

miejscówka – місце

owszem – авжеж

połowiczny – частковий

obserwować – спостерігати

trząsać – махати

przedział – купе

przyjrzeć się – подивитися

skupiony – зосереджений

tłum – наговп

ufać – довіряти

Wars – додаток mWars для замовлення їжі на станції

westchnąć – зітхнути

zasapany – задиханий

zdążyć – мати змогу

- Dla pani? - kasjerka w najdalej położonej dworcowej kasie nr 8 uśmiechnęła się miło do stojącej za niewielkim oknem młodej blondynki z małym plecakiem.

- Poproszę bilet - usłyszała cichy głos. Dziewczyna była szczupła i blada, a w jej ruchach nie było widać pośpiechu ani nerwowości - w przeciwieństwie do reszty wakacyjnego tłumu, który był dziś na dworcu głównym i który otaczał ją z wszystkich stron.

- Tak, to wiem. Ale JAKI bilet i DOKĄD chce pani jechać? - połowiczna informacja, którą uzyskała, nie zdenerwowała kasjerki. Z profesjonalizmem próbowała po prostu wykonać swoją pracę.

- Nie wiem. Wszystko mi jedno. - To była krótka i niezwykła odpowiedź.

Kobieta w kasie oderwała na chwilę wzrok od ekranu komputera i przyjrzała się dziewczynie z uwagą. Nie wyglądała na chorą. Może na trochę smutną. Miała mniej bagażu niż reszta. Dość lat, by podróżować pociągiem bez rodzica. Skupiony wzrok, który sprawiał, że mimo wszystko wyglądała na kogoś, kto dobrze wie, co robi.

- Hmm... Ponieważ w systemie nie mamy takiej stacji jak WSZYSTKOMIJEDNO, będziemy musiały ustalić jakąś możliwie najbliższą. Najwyżej się pani przesiądzie. Lub podjedzie dalej autobusem, co? - kasjerka wiedziała, że nawet jeśli żart okaże się nieudany, najważniejsze teraz to utrzymać kontakt z dziewczyną. Jeśli da sobie czas, ustali, czy sytuacja jest niecodzienna, ale normalna, czy raczej trzeba dzwonić po sokistów 1 lub do szpitala psychiatrycznego. Zerknęła za dziewczynę, ale nikt nie stał za nią w kolejce. - Chce pani kogoś odwiedzić? Jedzie pani na wakacje?

- Nie.

- A więc chodzi o pracę?

- Też nie - dziewczyna potrząsnęła spokojnie głową, po czym dodała - Chodzi o podróż. - Patrzyła na kasjerkę, jakby cały czas spodziewała się, że ta jednak przestanie ją traktować poważnie i serdecznie.

- Czy dobrze panią rozumiem? Chce pani po prostu spędzić jakiś czas w pociągu z innymi ludźmi?

- Tak. Chcę słyszeć stukot kół, patrzeć przez okno na pola, lasy i łąki, pokazać swój bilet konduktorowi, zamówić coś w warsie. Popatrzeć na świat z perspektywy wagonu i innych podróżnych.

Kiedy to mówiła, patrzyła kasjerce prosto w oczy, jakby się bała, że ta będzie próbowała zmienić jej plany.

Kasjerka pracowała w swoim zawodzie już bardzo długo i niewiele rzeczy mogło ją zaskoczyć, tym razem jednak przyznała sama przed sobą, że jest zdziwiona. I to bardzo. Widziała rodziców z małymi dziećmi, którzy robili czasem wycieczkę pociągiem tylko po to, żeby te właśnie zobaczyły, jak to jest podróżować tym środkiem transportu. Ale dlaczego chciała to zrobić dorosła już prawie dziewczyna?

- Nigdy wcześniej nie jechała pani pociągami?

- Jechałam. Jeden jedyny raz w życiu.

- I już pani tego nie pamięta? Czy raczej źle pani zapamiętała tamtą podróż?

- Miałam 6 lat i pojechałam z rodzicami na wakacje do babci.

- To chyba miłe wspomnienie, prawda? - kasjerka naprawdę chciała zrozumieć motywację dziewczyny i bała się, że ta przestanie mówić, jeśli nie okaże zainteresowania.

- Tato zasnął na moment, mama czytała gazetę, a ja zaczęłam biegać od okna do okna, bo myślałam, że w każdym widać coś innego. Nikt z podróżnych nie robił z tego powodu problemów, więc nikt mi tego nie zabraniał. W pewnym momencie wyszłam z wagonu, a moi rodzice jakoś tego nie zauważyli. Grupa ludzi wysiadła na najbliższej stacji i ja z ciekawości wysiadłam razem z nimi. Rodzice nie zdążyli wysiąść za mną. Zajął im dwie godziny, żeby po mnie wrócić. Musieli się zgłosić na policję, mieli z tego powodu liczne problemy. Od tego czasu nigdy więcej nie podró-

ROZUMIENIE TEKSTÓW

1 Proszę przeczytać i zaznaczyć poprawną odpowiedź: prawda (P) lub nieprawda (N).

1.	W kasie pracuje konduktor.	P	N
2.	Dziewczyna jest studentką.	P	N
3.	Pociąg do Łeby jest pociągiem pospiesznym.	P	N
4.	Jako 6-latka dziewczyna podróżowała pociągiem z babcią.	P	N
5.	Pociąg do Łeby przyjeżdża punktualnie.	P	N
6.	Na dworcu można coś zjeść.	P	N
7.	Kasjerka jest niekulturalna.	P	N
8.	Dziewczyna podróżuje bez bagażu.	P	N
9.	Chłopak ma z sobą psa.	P	N
10.	I dziewczyna, i chłopak kupują bilety ulgowe.	P	N
11.	Dziewczyna boi się jeździć pociągiem.	P	N

2 Proszę napisać odpowiedź.

1. Dlaczego dziewczyna nie podróżuje pociągiem?

.....

2. O której planowo dziewczyna powinna być w Łebie?

.....

3. Z którego peronu odjeżdża pociąg do Łeby?

.....

4. Gdzie dziewczyna musi się przesiąść (zmienić pociąg), żeby dojechać do Łeby?

.....

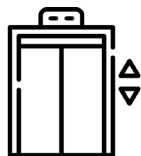
5. Z kim podróżuje chłopak?

.....

SŁOWNICTWO I KOMUNIKACJA

1 Proszę dopasować informacje do symboli.

Nie wychylać się	Przejście podziemne	Zakaz palenia	Toaleta
Winda	Ruchome schody	Miejsce dla osoby z dzieckiem	
Przedział służbowy	Miejsce dla niepełnosprawnych		

2 Proszę uzupełnić teksty odpowiednimi słowami.

peronie	konduktora	miejscówkę	przesiadek
wagon	podróżnych	przedziałach	

Do pociągu, który stał na *peronie* drugim, wsiadało dużo¹. Teoretycznie każdy miał swój bilet i², a tam informacje, który³, które miejsce, o której odjazd, ale wielu ludzi i tak wyglądało na zagubionych. Dlatego pytali pana⁴ w niebieskim mundurze i czapce o różne rzeczy. Ten na szczęście był miły i cierpliwie pokazywał właściwe miejsca w⁵ oraz sprawdził w tablicy miejsca i godziny⁶ dla tych, którzy planowali zmienić pociąg na innej stacji.

Materiały do pobrania

Linki do poszczególnych opowiadań oraz teksty i ćwiczenia w formacie pdf

 [1_Wsiac do pociagu byle jakiego_Na dworcu.pdf](#) material

[Wsiąć do pociagu byle jakiego...](#) audio

 [2_Napoleon III_Dom i mieszkanie.pdf](#) material

[Napoleon III](#) audio

 [3_Nimbostratus_Pogoda.pdf](#) material

[Nimbostratus](#) audio

 [4_Moja droga_Przeszosc.pdf](#) material

[Moja droga](#) audio

 [5_Co pani dolega_U lekarza.pdf](#) material

[Co pani dolega](#) audio

 [6_Cygan prawde ci powie_Przyszosc.pdf](#) material

[Cygan prawdę ci powie](#) audio

 [7_Tajemniczy klient_W galerii handlowej.pdf](#) material

[Tajemniczy klient](#) audio

 [8_W zdrowym cieie zdrowy duch_Hobby i sport.pdf](#) material

[W zdrowym cieie zdrowy duch](#) audio

3.8. „HUMANIŚCI W ŚWIECIE ICT”

Jest to zbiór szkoleń asynchronicznych – można je potraktować jako samodzielny kurs, ale również jako miejsce, do którego można wielokrotnie wracać i wyszukiwać potrzebne materiały w procesie nauczania języka polskiego, polskiej literatury, historii oraz geografii. Czas zapoznania się ze wszystkimi materiałami oszacowano na około 20 godzin.

Pierwsza część kursu zawiera repozytoria wiedzy o polskiej literaturze, historii, kulturze. Znajduje się tam dział biblioteki, czyli bezpłatne materiały literackie dostępne online oraz archiwa cyfrowe poświęcone polskiej kulturze, teatrowi, polskiemu filmowi, a także słuchowiska radiowe.

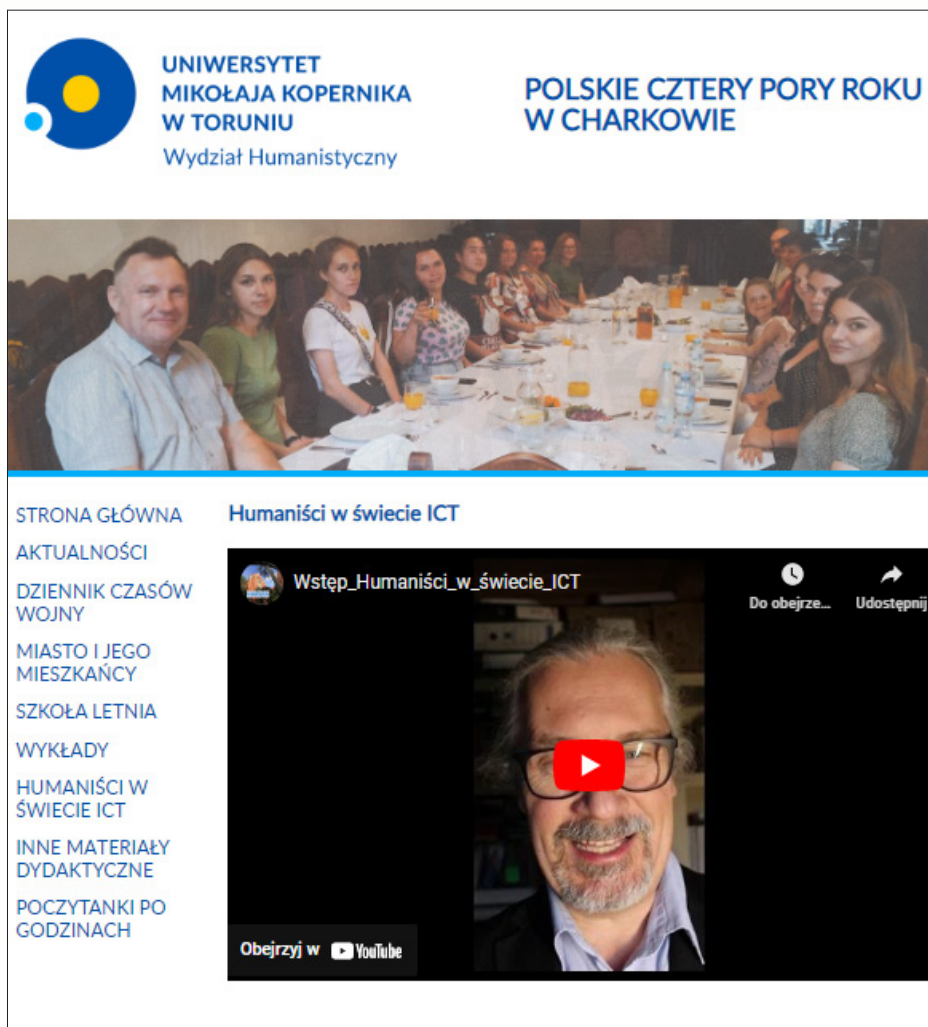
Druga część szkolenia jest częścią merytoryczną, zbiorem materiałów takich jak portale i kursy, w których można bezpłatnie uczestniczyć. Zebrano tam podręczniki w wersji elektronicznej czy też dodatkowe materiały metodyczne dla nauczycieli języka polskiego oraz wszystkich, którzy szukają ciekawych pomysłów na przeprowadzenie zajęć dydaktycznych. Kursy i testy online zostały przygotowane przez innych nauczycieli, aby sprawdzać wiedzę o języku i literaturze polskiej. Wyszczególnione słowniki i repozytoria językowe dotyczą nie tylko norm poprawnościowych, ale również rejestrują najnowsze zjawiska w języku. Przedstawiono także poradnie językowe, pozwalające uzyskać indywidualną poradę w kwestii sprawnego posługiwania się językiem polskim. Przydatne mogą okazać się też narzędzia do upraszczania i sprawdzania tekstów – umożliwiają dostosowanie poziomu językowego do odbiorcy.

Korzystając z narzędzi do tworzenia materiałów szkolących, takich jak testy, quizy oraz zabawy językowe nie można zapominać o przestrzeganiu praw autorskich – jest to ważny etyczny aspekt pracy dydaktycznej. Problematyka została omówiona w merytorycznej części kursu, gdzie wskazano repozytoria, z których można bezpiecznie i w pełni bezpłatnie korzystać. Część kończy się wskazaniem miejsca, w którym opisano proces oraz niezbędne informacje, w jaki sposób można zdać certyfikowany państwowy egzamin z języka polskiego.

Część trzecia poświęcona jest opiniom odbiorców materiałów zamieszczonych na stronie projektu. Realizatorzy zachęcają do dzielenia się w ankiecie osobistymi spostrzeżeniami oraz wiedzą, co pozwoli w przyszłości rozbudowywać oraz stale aktualizować pomoce dydaktyczne dostępne w kursie.

<https://polskie4poryroku.umk.pl/pages/humanisci/>

Zrzut ekranu ze strony projektu Polskie4PoryRoku, na której zostało zamieszczone szkolenie.

The screenshot displays the website interface for 'Polskie Cztery Pory Roku w Charkowie'. At the top left is the logo of the University of Nicolaus Copernicus in Torun, Faculty of Humanities. The main header features the event title. Below the header is a photograph of a group of people seated at a long table with a white tablecloth, likely during a training session. The left sidebar contains a navigation menu with the following items: STRONA GŁÓWNA, AKTUALNOŚCI, DZIENNIK CZASÓW WOJNY, MIASTO I JEGO MIESZKAŃCY, SZKOŁA LETNIA, WYKŁADY, HUMANIŚCI W ŚWIECIE ICT, INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE, and POCZYTANKI PO GODZINACH. The main content area is titled 'Humanisci w świecie ICT' and features a video player. The video player shows a thumbnail of a man with glasses and a red play button, with the title 'Wstęp_Humanisci_w_świecie ICT'. Below the video player is a button that says 'Obejrzyj w YouTube'.

CZĘŚĆ I - REPOZYTORIA WIEDZY O POLSKIEJ LITERATURZE, HISTORII I KULTURZE

I. BIBLIOTEKI

Jednym z podstawowych zasobów kultury jest literatura. Poniżej zamieszczamy listę najważniejszych bibliotek online, w których można znaleźć tysiące utworów z polskiej literatury.

1. Biblioteka POLONA

Największa polska biblioteka cyfrowa, która została założona przez Bibliotekę Narodową. Każdego dnia jej zasoby powiększają się o około 2 tys. pozycji. Można w niej znaleźć zbiory książek, starych druków, rękopisów, grafik, map, nut, fotografii, ulotek, afiszy i pocztówek.

Film instruktażowy: [Logowanie i sposób korzystania](#)

2. Wolne Lektury

Biblioteka cyfrowa, w której znajduje się blisko 6,5 tys. utworów, w tym w szczególności lektury szkolne. Są one udostępniane w formatach: HTML, PDF, EPUB, MOBI. Dodatkowo można tam znaleźć kilkaset audiobooków. Wszystkie udostępnione teksty można zgodnie z prawem udostępnić innym osobom.

Film promocyjny.

3. Biblioteka literatury polskiej w Internecie

Wybór utworów z literatury polskiej różnych epok. Biblioteka złożona z dzieł, które mogły być opublikowane w wolnym dostępie w 1999 roku.

4. Federacja Bibliotek Cyfrowych

Serwis internetowy, który udostępnia informacje o zbiorach polskich bibliotek, instytucji kultury i nauki. Aktualnie można tam znaleźć odnośniki do 8,7 mln cyfrowych obiektów, w tym m.in. książek, czasopism, grafik, fotografii, map itd.

[Instrukcja korzystania.](#)

II. REPOZYTORIA ZWIĄZANE Z KULTURĄ POLSKĄ

Film, radio, obraz malarski, plakat, utwór muzyczny, grafika, mapa, widokówka - to kolejne teksty kultury, które pozwalają lepiej zrozumieć Polskę i jej mieszkańców. Poniżej zamieszczamy linki do ważnych repozytoriów, w których można odnaleźć wiele interesujących i cennych śladów przeszłości, twarzy i głosów ważnych postaci, dowodów przeszłych i aktualnych wydarzeń, a także najnowszych artystycznych osiągnięć i najbardziej wartościowych dzieł.

1. Narodowe Centrum Kultury

Instytucja zajmująca się promocją polskiej kultury, edukacją kulturalną i animacją działań kulturalnych. Na stronie Centrum znaleźć można m.in. audycje kulturalne w formie podcastów, programy edukacyjne (np. wirtualną naukę tańców narodowych), informacje o projekcie Bardzo Młoda Kultura.

Kanał NCK na YT.

Szczególnie warte polecenia są:

Język giętki

Audiooprowadzanie

2. Narodowe Archiwum Cyfrowe

Repozytorium online, w którym znajdują się fotografie, plakaty, ilustracje, mapy, nagrania dźwiękowe związane z historią i kulturą Polską od początku XX wieku.

Film promocyjny.

Kanał NAC na YT.

3. Cyfrowe Muzeum Narodowe

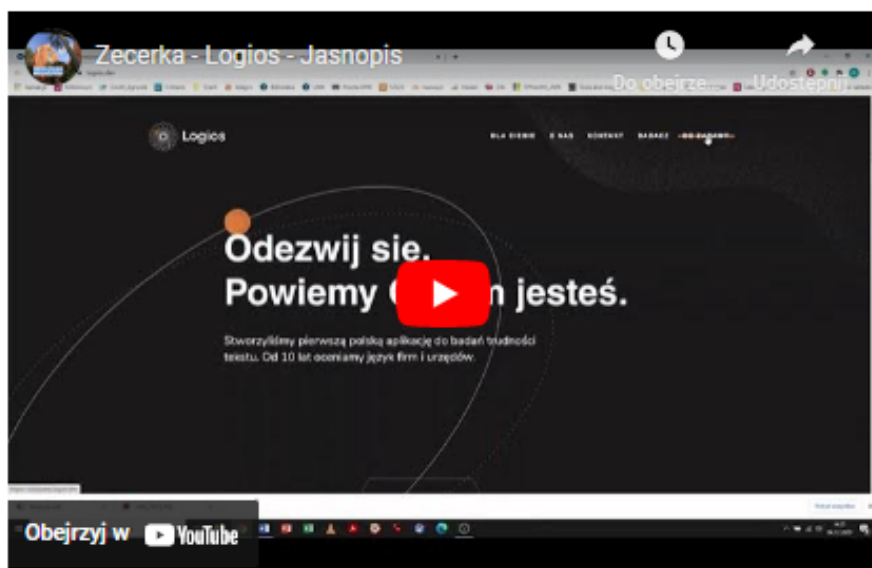
Strona Muzeum Narodowego w Warszawie. Znajdują się na niej reprodukcje dzieł znajdujących się w Muzeum a także m.in. materiały edukacyjne dotyczące sztuki polskiej i światowej (do pobrania w plikach pdf) przygotowane dla dzieci, młodzieży i dorosłych.

Kanał CMN na YT.

3. Zecerka

Narzędzie do typograficznej korekty tekstu w języku polskim (ze szczególnym uwzględnieniem tekstu, który ma być publikowany w Internecie w wersji responsywnej). Dzięki raportom użytkownik wie, co i w którym miejscu zostało poprawione.

W poniższym filmie zaprezentowano możliwości trzech wskazanych powyżej narzędzi.

4. iKorektor.pl - Ortograf.pl - KorektorOnline.pl

Trzy proste narzędzia do korekty tekstu. Mogą być wykorzystywane do poprawiania błędów ortograficznych, interpunkcyjnych, składniowych.

5. Korektor Tekstu

Narzędzie łączące dwie funkcje: korektę tekstu oraz badanie stopnia czytelności (trudności) tekstu.

4. LogosumTool

3.9. STRONA INTERNETOWA „POLSKIE4PORYROKU”

Wszystkie działania projektowe są dokumentowane na stronie internetowej umieszczonej w domenie UMK.

https://polskie4poryroku.umk.pl/pages/main_page/

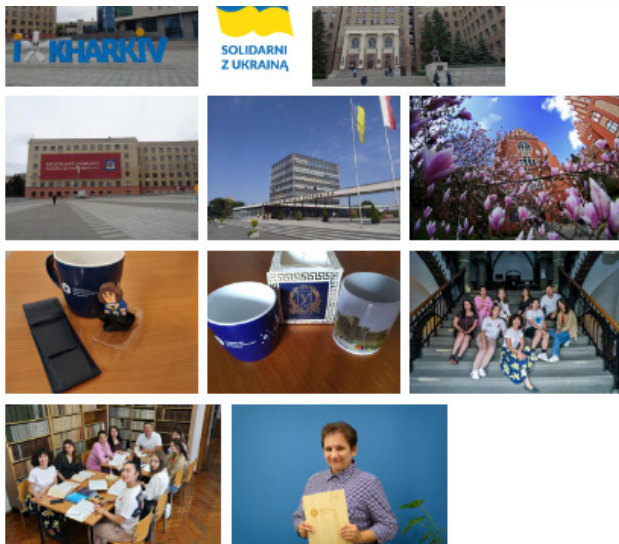

**UNIWERSYTET
MIKOŁAJA KOPERNIKA
W TORUNIU**
Wydział Humanistyczny

**POLSKIE CZTERY PORY ROKU
W CHARKOWIE**

STRONA GŁÓWNA	Strona główna
AKTUALNOŚCI	Witamy na stronie projektu
DZIENNIK CZASÓW WOJNY	<i>Polskie cztery pory roku w Charkowie. Spotkania z polską kulturą, językiem i historią</i>
MIASTO I JEGO MIESZKAŃCY	Projekt jest realizowany w ramach programu NAWA "Promocja języka polskiego" przez Uniwersytet Mikołaja Kopernika i Charkowski Uniwersytet Narodowy im. W.N. Karazina, na podstawie umowy nr BJP/PJP/2021/1/00011/U.
SZKOŁA LETNIA	Polskie4PoryRoku to projekt trwający od stycznia do grudnia 2022 roku.
WYKŁADY	Jego celem jest rozwinięcie wiedzy o polskiej kulturze i historii, przyczynienie się do budowania pozytywnego wizerunku Polski, zachęcenie do podejmowania studiów w języku polskim na obu uczelniach, a także wsparcie jakości nauczania na partnerskim uniwersytecie oraz w placówkach edukacyjnych, którym uniwersytet W.N. Karazina dostarcza kadr.
HUMANIŚCI W ŚWIECIE ICT	
INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE	
POCZYTANKI PO GODZINACH	24 lutego 2022 roku Federacja Rosyjska rozpoczęła inwazję zbrojną na terenie Ukrainy. Rozpoczęcie działań wojennych uniemożliwiło zrealizowanie zaplanowanych działań popularyzujących wiedzę o polskiej kulturze, historii i języku. Zespół projektowy wyraził jednak chęć kontynuowania realizacji projektu w zmienionym zakresie.
MONOGRAFIA NAUKOWA	📄 Opis zmienionego projektu 📄 Informacje o projekcie - wersja zaplanowana (archiwalna)

NARODOWA AGENCJA
WYMIANY AKADEMICKIEJ

PROGRAM
PROWOCJJA
JĘZYKA POLSKIEGO

Konsulat Generalny
Rzeczypospolitej Polskiej
w Charkowie

V. N. KARAZIN KHARKIV
NATIONAL UNIVERSITY

Projekt Polskie4PoryRoku jest finansowany w ramach umowy nr BJP/PJP/2021/1/00011/U
Patronat nad projektem sprawuje Konsulat Generalny Rzeczypospolitej Polskiej w Charkowie.

UNIwersytet
MIKOŁAJA KOPERNIKA
W TORUNIU
Wydział Humanistyczny

POLSKIE CZYTERY PORY
ROKU W CHARKOWIE

KONTAKT:

e-mail: polskie4poryroku@umk.pl

Kanał YouTube projektu

Koordynator projektu ze strony UMK:
dr hab. Małgorzata Gębka-Wolak, prof. UMK

Koordynator projektu ze strony Charkowskiego Uniwersytetu
Narodowego: doc. dr Zofia Butko

Strona internetowa jest aktualizowana na bieżąco. Informacje o najnowszych działaniach projektowych są umieszczane w zakładce „Aktualności”.

<https://polskie4poryroku.umk.pl/?task=news&action=all>

Aktualności

Podręcznik gotowy

2022-12-04

Podręcznik Miasto i jego mieszkańcy trafia do odbiorców!

Zachęcamy do korzystania z pomocy do nauki języka polskiego jako obcego.

[więcej »](#)

Miasto i jego mieszkańcy tuż-tuż

2022-11-24

Jeszcze tylko kilka uzupełnień i publikacja "Miasto i jego mieszkańcy" trafi do czytelniczek i czytelników.

[więcej »](#)

Poczytanki po godzinach

2022-11-03

Kolejny materiał dydaktyczny jest do dyspozycji uczących się języka polskiego!

Specjalnie na potrzeby projektu Polskie4PoryRoku Dominika Mafutala-Makuch, lektorka JPJO w Studium Kultury i JP dla Obcokrajowców UMK, napisała 8 opowiadań. Do każdego przygotowała zaś bogaty zestaw ćwiczeń leksykalnych, gramatycznych i komunikacyjnych.

[więcej »](#)

Wspomnienie szkoły letniej

2022-08-30

Studentki uczestniczące w szkole letniej "Lato z Kopernikiem" podzieliły się wspomnieniami z wakacyjnego pobytu w Toruniu. Zachęcamy do lektury!

 [Moje wrażenia z pobytu w Toruniu.pdf](#)

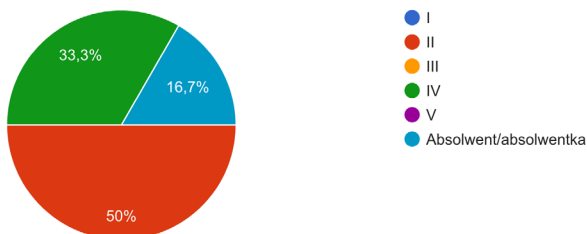
4. EWALUACJA

4.1. „LATO Z KOPERNIKIEM” – SZKOŁA LETNIA

Wśród 6 studentek z Narodowego Uniwersytetu im. V.N Karazina w Charkowie przeprowadzono ankietę, w której zapytano o jakość zajęć dydaktycznych oraz aktywności kulturalnych przeprowadzonych podczas szkoły letniej. W formularzu poproszono również o ocenę projektu.

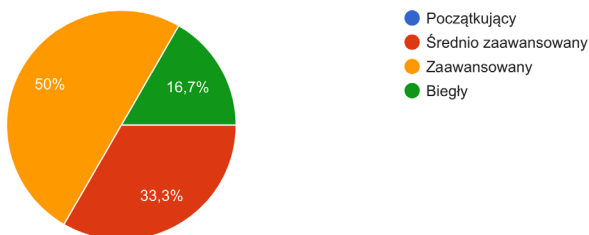
Rok studiów

6 odpowiedzi

Jak oceniasz swój poziom wiedzy z zakresu komunikowania się w języku polskim przed udziałem w szkole letniej?

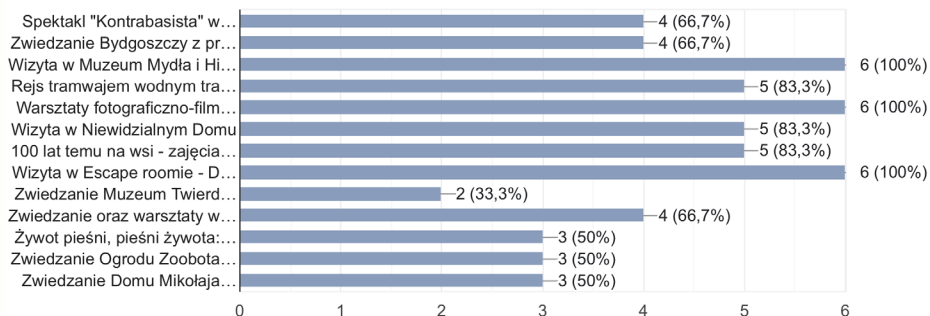
6 odpowiedzi

4.1.1. AKTYWNOŚCI KULTURALNE

Które aktywności były dla Ciebie najbardziej interesujące?

6 odpowiedzi

Co sprawiło, że akurat te aktywności podobały Ci się najbardziej?

6 odpowiedzi

Uwielbiam warsztaty, przecież prowadzę aktywny tryb życia. Moim zdaniem, najlepszy sposób na naukę - stosowanie praktyczne nowej wiedzy.

Ponieważ były to bardzo ciekawe zajęcia, niewidzialny dom sprawił szczególne wrażenie. Mało jest takich zajęć na Ukrainie, więc to było coś nowe, poza tym miałam okazję więcej porozmawiać po polsku.

Dni były dość nasyczone, za co osobiście jestem bardzo wdzięczna. Odkryłyśmy dla siebie wiele nowych rzeczy, poszerzyłyśmy wiedzę w różnych dziedzinach i zanurzyłyśmy się w historii i kulturze Polski.

możliwość zrobienia czegoś własnymi rękami, zaangażowania się w wiele interaktywnych rzeczy, poznanie historii miasta i innych ludzi

Dużo ruchu i praktyki

Informacje podano są w ciekawy sposób; istnieje wiele atrakcji w których można samemu uczestniczyć; ciekawą jest dla mnie Polsko Ukraińska historia; motywowały do udziału we wszystkich zajęciach studentki Polskiego uniwersytetu które były naszymi kuratorami, dla tego wszystkie te aktywności były dla mnie fascynujące

Spektakl "Kontrabasista" w Teatrze Muzycznym

3 odpowiedzi

Pierwszy raz słuchałam spektakl po polsku, na początku było bardzo trudno, ale pod koniec wręcz przeciwnie, stało się łatwo. Dzięki temu nauczyłam się dostrzegać szybkie tempo polaków.

Bardzo nietypowe. Nie mogłam nawet zrozumieć, czy mi się to podobało, czy nie, chyba nie jestem takim znawcą sztuki

Bardzo interesująca zachwycająca historia starego kontrabasisty pomaga uświadomić, na ile trudne bywa życie człowieka, powiązonego ze sztuką oraz szczególności jego umysłu. Polecam!

Zwiedzanie Bydgoszczy z przewodnikiem

3 odpowiedzi

Uwielbiam wycieczki i ta zdecydowanie przypadła mi do gustu, dzięki przewodnikowi i tramwajowi wodnemu (winda wodna jest fantastyczna)

przewodnik jest naprawdę profesjonalny, tak dużo wie o mieście

Było sporo atrakcji i ogromna ilość przepięknych zdjęć.

Wizyta w Muzeum Mydła i Historii Brudu

3 odpowiedzi

Ciekawie było uczestniczyć w tworzeniu mydła, teraz jest ono w moich pamiętkach i przypomina mi o tej wycieczce

Uwielbiam robić rzeczy rękami

Niesamowite warsztaty, pozwalające się zapoznać się z procesem produkowania mydła.

Rejs tramwajem wodnym trasą staromiejską

2 odpowiedzi

Klimat był wspaniały i relaksacyjny

Po raz pierwszy zobaczyłam bramę wodną. Niesamowite wrażenia!

Warsztaty fotograficzno-filmowe (kino polskie) Centrum Sztuki Współczesnej

4 odpowiedzi

Było ciekawie, bo wszystko było przemyślane: obejrzelśmy film, otrzymaliśmy scenariusz i mieliśmy okazję coś własnego wymyślić i nakręcić. Ponadto pracowaliśmy z profesjonalną kamerą

Bardzo lubię robić zdjęcia. komunikacja z osobą, która to rozumie, interakcja z aktorami, którzy grały w naszych filmach, była nieoceniona. otrzymałam wiele przydatnych informacji na temat kadrowania i tego, jak robić je poprawnie. pisałyśmy wspólnie fabułę, ciągle wymyślałyśmy coś nowego

Czułam się jak prawdziwy fotograf

Najlepsza część całego programu "Polskie cztery pory roku". Otrzymałam tam taką inspirację, że doprowadziło to do stworzenia własnego filmu!

Wizyta w Niewidzialnym Domu

3 odpowiedzi

To jest moje ulubione. Na początku bardzo się bałaś, ale potem przyzwyczajasz się i dochodzisz do wniosku, że trzeba docenić to, co mamy, co daje przyroda

chodzenie po pokojach w całkowitej ciemności było bardzo niezwykle, ale było interesujące

Zarówno strasznie, jak i interesujące. Trzeba mieć zdrowe serce, żeby to wytrzymać.

100 lat temu na wsi - zajęcia edukacyjne w Muzeum Etnograficznym

2 odpowiedzi

chodzenie na drewnianych szczudłach było najfajniejszą czynnością

Wspaniałe połączenie wykładu a rozrywek. Poznałyśmy zasady najpopularniejszych gier polskich.

Wizyta w Escape roomie - Dom Kłódek

3 odpowiedzi

tutaj podobała mi się komunikacja z dziewczynami i możliwość poczucia się jak w jakimś filmie fantasy, gdzie jesteś głównym bohaterem i masz ważną misję

Uwielbiam questy, więc poszłabym tam ponownie. Po polsku oczywiście trudniej rozwiązywać zadania

Najlepszy sposób na rozwijanie umysłu oraz niesamowity wysiłek fizyczny w tym samym momencie!

Zwiedzanie Muzeum Twierdzy Toruń

2 odpowiedzi

Wiem, że to pouczające, ale byłam znudzona lub już zmęczona

Jest ok :)

Zwiedzanie oraz warsztaty w Muzeum Toruńskiego Piernika

3 odpowiedzi

Bardzo podobało mi się robienie toruńskich pierników! mieliśmy staż, gdzie sami je robiłyśmy. było bardzo fajnie, teraz jest u mnie w domu. a poza tym kupiłam dużo pierników do domu rodziców, bo są bardzo smaczne

Dobre, ale niewystarczające. Chciałabym upiec prawdziwy piernik, w sensie taki, którego gotowanie trwa dłużej

Jak chcesz zapoznać się z szczególnościami produkowania najlepszych pierników - najlepszy wybór!

Żywot pieśni, pieśni żywota: Pieśni zielne – wspólne śpiewanie w Parku Etnograficznym

4 odpowiedzi

Miałyśmy okazję posłuchać wykonania polskich pieśni ludowych, a także je zaśpiewać.

najlepiej było spróbować odgadnąć starą pisownię polskich wyrazów, bo pisownia niektórych wyrazów na przestrzeni czasu bardzo się zmieniła

bardzo lubię śpiewać, ale sama w domu

Ruta moja zielona 😊

Zwiedzanie Ogrodu Zoobotanicznego

3 odpowiedzi

Nie jestem fanem zwierząt i jakichkolwiek ogrodów zoologicznych, ale byłam zachwycona z pandy

Karaluchy są po prostu sztos!

Spacer po zoo był bardzo przyjemny.

Zwiedzanie Domu Mikołaja Kopernika

3 odpowiedzi

Podobało mi się, że w tym domu panowała atmosfera historii, było wiele interaktywnych rzeczy i możliwość poczuć się częścią historii

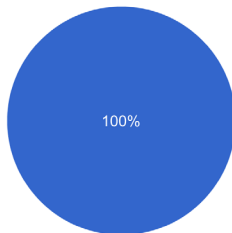
tak wiele rzeczy, że jakościowe rozważenie wszystkiego zajęło właściwie pół dnia

Chorowałam :(

4.1.2. WYKŁADY

Czy wykłady prowadzone były w sposób przystępny i zrozumiały?

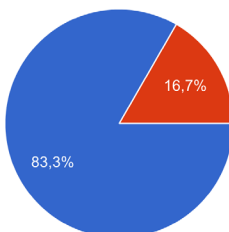
6 odpowiedzi

- Zdecydowanie tak
- Raczej tak
- Ani tak, ani nie
- Raczej nie
- Zdecydowanie nie

Czy tematyka i sposób prowadzenia zajęć był ciekawy?

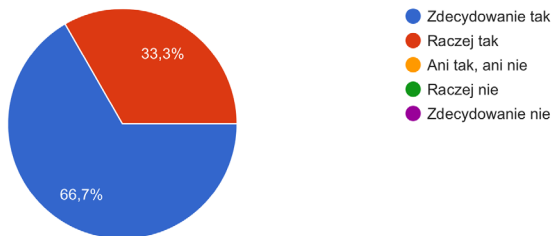
6 odpowiedzi

- Zdecydowanie tak
- Raczej tak
- Ani tak, ani nie
- Raczej nie
- Zdecydowanie nie

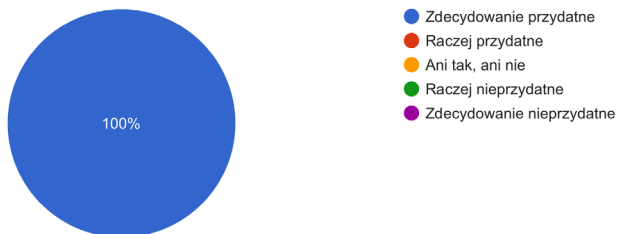
Czy odpowiadało Ci tempo zajęć?

6 odpowiedzi

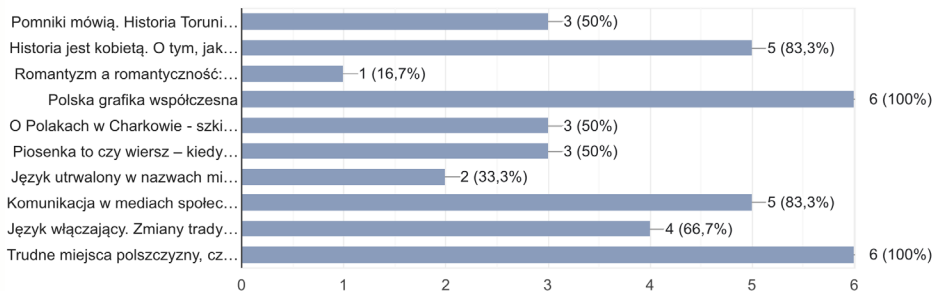
Jak oceniasz materiały dydaktyczne prezentowane i udostępniane przez wykładowców?

6 odpowiedzi

Które wykłady były uważasz za najbardziej interesujące?

6 odpowiedzi

Co sprawiło, że akurat te wykłady podobały Ci się najbardziej?

6 odpowiedzi

Jestem apologetą romantyzmu, więc niniejszy wykład spodobał mi się najbardziej. Z powodu tego, że jestem artystą, również spodobało mi się zajęcie z grafiki współczesnej. Temat ciągle zmieniających się reguł grzeczności językowej jest dość trudny nawet dla Polaków, więc takie zajęcia pasuje Ukraincom jak najbardziej.

Atmosfera. Informacja była nowa, interesująca i bardzo przydatna.

Forma wykładów była bardzo ciekawa. Jestem wdzięczna wszystkim nauczycielom, którzy przygotowali ciekawe i pouczające wykłady i kreatywnie podeszli do tego projektu.

tematyka, prezentacja materiału, charyzma lektorów

Aktualność tematów tych wykładów

Tematy wykładów imponowały mnie

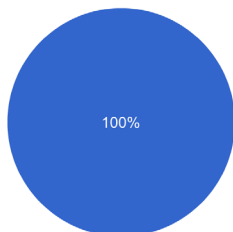
Nowa i bardzo ciekawa informacja. Świetny materiał oraz interesujące przykłady.

4.2. „MIASTO I JEGO MIESZKAŃCY”

4.2.1. TWÓRCZYNIĘ PODRĘCZNIKA

Czy uważasz, że tworzenie podręcznika "Miasto i jego mieszkańcy" było ciekawym i rozwijającym doświadczeniem?

6 odpowiedzi

- Zdecydowanie tak
- Raczej tak
- Ani tak, ani nie
- Raczej nie
- Zdecydowanie nie

ANNA PYŁYPCZUK

Osobiście ja nigdy nie zastanawiałam się nad tym, jaki długi, trudny, ale jednocześnie ciekawy jest proces tworzenia podręcznika. Podczas zajęć pracowaliśmy nad układaniem słownika na każdy temat. Dla mnie to było najciekawsze, bo w ten sposób znacznie poszerzyłam swoje słownictwo języka polskiego. Interesujące było również zadanie wyboru materiału fotograficznego, związanego z konkretnym tematem, nad którym pracowaliśmy. W zwykłym życiu rzadko zwracamy uwagę na takie małe rzeczy, które nas otaczają, ponieważ ich postrzeganie jest już nawykowe, ale jednocześnie każdy mały szczegół i słowa, które go opisują, mogą się przydać. Było to ciekawe i pożyteczne doświadczenie!

ALINA ROZMAJITA

Jestem wdzięczna za możliwość współpracy przy tworzeniu podręcznika. Było to dość interesujące i pożyteczne. Wspólne przygotowywanie materiałów pozwoliło nam rozszerzyć swoją wiedzę i poznać światopogląd Polaków, a także zanurzyć się w polską kulturę, odkryć język polski od innej strony. Najbardziej spodobало mi się opracowywanie tematu „Na ulicy”, ponieważ opisywaliśmy wszystko, co każdego dnia nas otacza.

ULIANA MISZKINA

Zawsze interesowało mnie polskie prawo. Proces tworzenia podręcznika zainspirował mnie do tego, żeby kontynuować poszerzanie swojej wiedzy w tym kierunku. w ten sposób zostałam tłumaczem dokumentów sądowych dla obcokrajowców!

SOFIJA LIN

Byłam przyjemnie zaskoczona zachowaniem uczestników projektu w Toruniu. Nie odczuwałam strachu w trakcie komunikacji z innymi, bo wszyscy byli zawsze mili dla mnie. Regularnie nagrywałam filmiki i robiłam zdjęcia, ponieważ uwielbiam jakoś „notować” ciekawostki w swoim życiu. Mimo tego, że nigdy wcześniej nie byłam w Polsce, czułam się w Toruniu jak w domu.

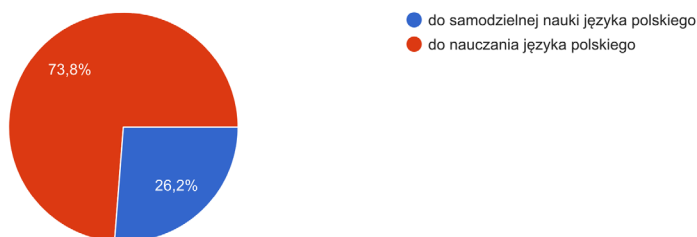
Ciekawym dla mnie był sam proces pisania książki, bo nie było ukraińskich literek na klawiaturze, więc pisaliśmy na oko, czyli intuicyjnie. Naprawdę nigdy wcześniej czegoś takiego nie robiłam, ale to było ciekawe i pożyteczne doświadczenie. Stale konsultowaliśmy się ze sobą podczas całego procesu opracowywania materiału, aby stworzyć dobry jakościowo podręcznik. Nie było niczego, co mi się nie podobało, po prostu wiele rzeczy było dla mnie nowych.

4.2.2. CZYTELNICY

Podręcznik opublikowano na stronie internetowej projektu Polskie4Pory-Roku. Osoby, które pobierały książkę, zostały poproszone o wypełnienie bardzo krótkiej ankiety. Do 23 grudnia odpowiedzi udzieliło 61 osób. Większość z nich pobrała podręcznik z zamiarem wykorzystania go do nauczania języka polskiego.

Z podręcznika chcę korzystać:

61 odpowiedzi

Osoby pobierające plik z podręcznikiem mogły zostawić komentarze dotyczące przygotowanego materiału lub samej inicjatywy opracowania takiego komentarza.

Miejsce na wpisywanie komentarzy:

61 odpowiedzi

Dziękuję

Dziękuję bardzo!

-

Dziękuję

Dziękuję

Warszawa

Bardzo mi się podoba!

Dziękuję bardzo za możliwość uczenia języka polskiego!

brak

Świetny podręcznik, który rozwinie słownictwo uczących (się) języka. Ale brakuje mi trochę ćwiczeń gramatycznych.

Dziękuję za możliwość nauczyć języka polskiego.

Dobry podręcznik.

Dziękuję bardzo autorom, chętnie przeczytam.

To po prostu idealny podręcznik dla obcokrajowców, pięknie zrobiony, słowniczek bomba!!!

Kijow

Chcę znać język polski

Dziękuję autorom za materiały! Bardzo cenna jest każda praca, więc będę miała możliwość urozmaicić naukę polskiego.

Ukraina

Dziękuję za podręcznik

+

Bardzo mi się spodobał podręcznik Miasto i jego mieszkańcy. Będzie to cudowny dodatkowy materiał na lekcjach. Bardzo mi tego brakowało.

dziękuję :)

Uczę się języka polskiego jako obcego, mam zamiar zostać nauczycielką j. polskiego

Dziękuję serdecznie!

Dziękuję serdecznie za cudowne materiały ❤️

Думаю, що згодиться в повсякденному житті

Bardo ciekawy podręcznik

Super

Мені дуже сподобалась робота!

Chcę urozmaicić lekcje

Bardzo dziękuję wszystkie podręczniki prosto super

Bardzo dziękuję za podręcznik!

Lviv

Bardzo dobry podręcznik

Bardzo ciekawo

Коли відкрию, зможу поділитися коментарями

Chciałabym więcej dowiedzieć się o miastach polskich i ich mieszkańcach

dziękuję

Dziękuję za możliwość pobrania

Wspaniały podręcznik. Dziękuję bardzo

.

Dziękuję bardzo

дякую

serdecznie dziękuję!

Dziękuję serdecznie za możliwość korzystania z podręcznika! Akurat potrzebowałam podobnego wydania. Jestem pewna, że będzie pomocny jak dla moich uczniów, tak i dla mnie osobiście, dla z bogacenia mojej wiedzy w języku polskim.

Dziękuję bardzo

Дякую красно

Nauczanie jpjo

Dziękuję!

dziękuję z góry autorom podręcznika

Dziękuję za pracę)

.

email

Bardzo mi się podoba materiał stworzony przez Państwo. Uważam, że ten podręcznik może być wykorzystany do przygotowania do egzaminów na B2 lub wyżej. Nie podoba mi się wyrównanie do prawej strony przydatnych zwrotów i zdań. Dziękuję bardzo za Państwa pracę!!!

Data oglądania/pobrania podręcznika:

61 odpowiedzi

4.3. „POLSKO-UKRAIŃSKIE SPOTKANIA JĘZYKOWE”

Monografia została poddana standardowej dwuetapowej procedurze ocennej, zgodnej z obowiązującymi na Wydziale Humanistycznym UMK zasadami kierowania publikacji do druku. Przygotowana publikacja wieloautorska została przedstawiona Komisji Wydawniczej Wydziału Humanistycznego UMK na posiedzeniu 4 sierpnia 2022 roku. Członkowie Komisji po zapoznaniu się z jej zawartością wyznaczyli 3 kandydatów na recenzentów i skierowali publikację do Wydawnictwa Naukowego UMK, które przekazało monografię 2 recenzentom.

Książka uzyskała dwie pozytywne recenzje. Jedną z recenzentek, prof. Anna Piotrowicz z Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, podkreśliła dużą wartość merytoryczną opracowania:

Monografia zbiorowa *Polsko-ukraińskie spotkania językowe* pod redakcją Sofii Butko i Małgorzaty Gębki-Wolak ma bardzo dużą wartość merytoryczną i dydaktyczną (zwłaszcza glottodydaktyczną), promuje bowiem w środowisku ukraińskojęzycznym język polski oraz wiedzę o polskiej kulturze i historii, ale znajdzie też odbiorców wśród osób zainteresowanych sytuacją ukraińskich uchodźców w Polsce po napaści Putina na ich kraj. Opracowanie to

przynosi wiele najświeższych, najaktualniejszych informacji w obu wymienionych aspektach. Książka składa się z 10 artykułów naukowych (w tym dwu współautorskich) autorów reprezentujących kilka ośrodków akademickich z Polski i Ukrainy; dwujęzyczność publikacji (teksty pisane po polsku i po ukraińsku) podnosi jej wartość. Powstała ona w ramach projektu *Polskie cztery pory roku w Charkowie. Spotkania z polską kulturą, językiem i historią* (*Polskie4PoryRoku*, umowa BJP/PJP/2021/1/00011/U). Projekt realizowano dzięki programowi Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej *Promocja języka polskiego*.

Recenzenci docenili aktualność podejmowanej problematyki, przydatność opracowania dla rozwoju badań komparatystycznych w aspekcie językoznawczym, glottodydaktycznym i socjolingwistycznym, a także nowatorstwo, o czym mowa w poniższym fragmencie recenzji prof. Anny Piotrowicz z Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu:

Monografia *Polsko-ukraińskie spotkania językowe* odnosi się do zjawisk wcześniej (tzn. przed 24 lutego 2022 roku) na taką skalę nieobecnych w Polsce i w Ukrainie – w polityce, w ekonomii, w kulturze, której częścią jest język. Praca ta zatem nie tylko „stanowi nowe ujęcie problemu”, ale **poddaje analizie i interpretacji całkiem nowe problemy**. Nigdy wcześniej w Polsce nie było tylu uchodźców, nie trzeba było organizować pomocy na masową skalę, nie trzeba było szukać wykwalifikowanych glottodydaktyków i wolontariuszy native speakerów, by pomagali uchodźcom w komunikacji i zachęcali do uczenia się języka i przyswajania kultury narodu, w którym przyszło im żyć. Z tych właśnie względów każdy z artykułów w recenzowanej przeze mnie monografii jest nowatorski.

Druga recenzentka, dr hab. Anna Dunin-Dudkowska, prof. UMCS, podkreśliła ponadto prawidłowe problematyzowanie poszczególnych tekstów oraz ogólnie wysoki poziom merytoryczny publikacji, zob.:

Poszczególne artykuły są prawidłowo skomponowane i sproblematyzowane, prezentują poprawne analizy i bogaty materiał ilustracyjny, wywiedzione z analiz wnioski są zasadniczo prawidłowo udokumentowane i uzasadnione. Poziom badań odzwierciedlonych w większości tekstów świadczy o erudycji i szerokiej wiedzy autorów w zakresie omawianej tematyki. Publikacja z pewnością przyczyni się do promowanie nauki polszczyzny w środowisku

ukraińskojęzycznym, dostarczy nowych materiałów do przemyśleń dla nauczycieli języka polskiego jako obcego, zainspiruje dalsze badania komparatystyczne w omawianym obszarze. Wysoko oceniam poziom merytoryczny monografii.

Uwagi recenzentów zgłoszone w tekstach recenzji oraz zamieszczone jako komentarze do elektronicznej wersji pracy zostały uwzględnione w poprawionej wersji monografii, która została ponownie przedstawiona na Komisji Wydawniczej Wydziału Humanistycznego, a następnie skierowana do druku do Wydawnictwa UMK.

4.4. HUMANIŚCI W ŚWIECIE ICT

Osoby korzystające z przygotowanego szkolenia mogły zostawić komentarze dotyczące jego zawartości. Do 23 grudnia komentarz zostawiło 14 osób.

Mój komentarz do strony "Humanisci w świecie ICT"

14 odpowiedzi

Dziękuję serdecznie za usystematyzowanie takiej dużej ilości materiałów! Większość źródeł była mi znana, ale niektóre spotykam po raz pierwszy, strasznie się cieszę, że nie muszę szukać tego wszystkiego samodzielnie.

Bardzo wygodne usystematyzowanie! Wszystko w jednym miejscu. Ta lista da możliwość urozmaicić lekcje, podać ciekawy materiał i oszczędzi czas nauczyciela.

Dziękuję serdecznie za informacje. To jest bardzo przydatna rzecz!

Bardzo ciekawe materiały do nauki języka polskiego. Najbardziej spodobała mi się integracja z Quizlet, a także podejście do nauczania koniugacji za pomocą karteczek. Dziękuję za Waszą pracę.

Dziękuję za informację, linki, pliki!

Bardzo dziękuję za te wszystkie materiały, które państwo zebrali na tej stronie! Są naprawdę dobre, niektóre zobaczyłam po raz pierwszy i planuję z nich korzystać w przyszłości, będą przydatne jak dla prowadzenia lekcji, tak i dla tłumaczenia różnych tekstów. Dziękuję za pracę państwa!

Dziękuję serdecznie całemu zespołowi za ogromną pracę. W jednym miejscu, pod ręką, znajdziemy wszystko to, czego potrzebuje lektor języka polskiego oraz wszyscy interesujący się szeroko pojętą polską kulturą, literaturą, historią. Można tu znaleźć pełne kompendium wiedzy na ten temat. Mam nadzieję, że cały projekt będzie się rozwijać w przyszłości, poszerzając jeszcze bardziej zakres i ilość dostępnych materiałów. Na pewno będę często korzystać z tej strony internetowej.

Dziękuję za pracę. Tutaj można znaleźć wiele informacji i poszerzyć swoją wiedzę, dlatego jestem bardzo wdzięczna. Wykłady są bardzo ciekawe i urozmaicone.

"Humanisci w świecie ICT" to cenne źródło informacji dla każdego uczącego się języka polskiego, a przede wszystkim lektorów tego języka. Strukturalne materiały umożliwiają opanowanie wszystkich informacji w wygodny sposób oraz kolejne ich wykorzystywanie w przyszłości. Nawet mając doświadczenie w nauce zdalnej, odkryłam dla siebie mnóstwo ciekawych i, co ważniejsze, korzystnych stron internetowych.

Z zadowoleniem podzielę się stronami, z których również korzystam, być może też będą przydatne: strony do tworzenia quizów lub testów

<https://quizizz.com/?lng=pl>

<https://onlinetestpad.com/en>

Dziękuję za cenne informacje

Dziękuję serdecznie

Świetny i przydatny serwis! Warto by może uzupełnić zasoby o stronę 35 mm online z polskimi filmami.

Bardzo przydatna strona dla nauczyciela oraz dla uczących się samodzielnie. Szybko można znaleźć niezbędne materiały.

Bardzo pożyteczne materiały

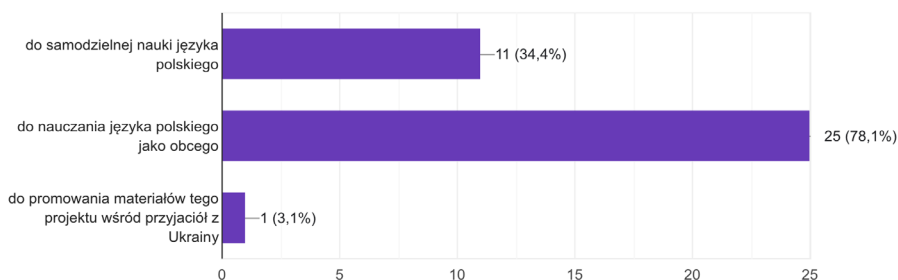
Bardzo aktualny temat

4.5. „POCZYTANKI PO GODZINACH”

Opowiadania do nauki języka polskiego zostały opublikowane na stronie internetowej projektu Polskie4PoryRoku. Osoby, które pobierały materiał, zostały poproszone o wypełnienie bardzo krótkiej ankiety. Do 23 grudnia odpowiedzi udzieliły 32 osoby. Większość z nich pobrała opowiadania z zamiarem wykorzystania go do nauczania języka polskiego.

Z materiału chcę korzystać:

32 odpowiedzi

Miejsce na wpisywanie komentarzy

32 odpowiedzi

Dziękuję

Dziękuję

Дякую

Świetny projekt! Trzymam kciuki za następne podobne realizacje!

Dziękuję bardzo za pracę i chęć podzielenia się materiałami, czekam na przesłanie "Poczytanek", po zapoznaniu się z nim skomentuję.

.

Dziękuję z góry!

Dziękuję serdecznie!

Bede korzvsiała z tvch materiałów

bardzo potrzebny materiał

Dziękuję serdecznie

Bardzo potrzebuję materiałów do czytania i pracy z przeczytanym tekstem. Uważam, że w taki sposób poszerza się słownictwo.

Uczę się języka polskiego

Dziękuję bardzo 😊

Mam nadzieję, że te materiały będą korzystne i ciekawe. Dziękuję bardzo.

Dziękuję z góry

Pobrałam i z niego korzystałam

.

Teksty są bardo ciekawe.

uczę dzieci języka polskiego i potrzebuję takiego podręcznika.Dziękuję

dziękuję za wsparcie

Dziękuję bardzo.

Pila

Dziękuję bardzo za wszystkie materiały, są bardzo bardzo pomocne.

Mam ochotę pracować

Ne mam

Data pobrania materiału

32 odpowiedzi

4.6. INNE

1) Grupa na Facebooku – Ogólnoukraiński Zespół Polonistów

Zrzeszenie polonistów, studentów polonistyk i członków organizacji polonijnych Ukrainy. Służy wymianie informacji i doświadczenia zawodowego w p... [Zobacz więcej](#)

publiczna
Każdy może zobaczyć materiały grupowe i listę osób obserwujących grupę.

Widoczna
Każdy może znaleźć tę grupę.

Transparentność

Historia
Data utworzenia grupy: 10 października 2015. Ostatnia zmiana nazwy: 14 listopada 2017.

[Wyświetl wszystko](#)

· 4,9 tys. obserwujących

Małgorzata Wolak udostępniła link

2 dni · 🌐

...

Drodzy Państwo!

Zachęcam do korzystania z materiałów do nauki języka polskiego jako obcego przygotowanych w ramach projektu NAWA "Polskie4PoryRoku". Dostęp do nich jest bezpłatny ze strony naszego projektu https://polskie4poryroku.umk.pl/pages/main_page/. Prosimy jedynie o wypełnienie bardzo krótkich ankiet towarzyszących materiałom - to dla nas ważne, bo kończymy realizację projektu i musimy przygotować jego ewaluację 😊

W szczególności polecam materiały:

1. Pomoc do nauki leksyki "Miasto i jego mieszkańcy", przygotowana głównie przez studentów

https://polskie4poryroku.umk.pl/pages/main_page/

Ankieta: <https://forms.gle/t2Rax2w6nZ8nPUXPA>

2. Humanisci w świecie ICT - zestawienie linków do materiałów, które mogą wspomagać naukę polskiego i poznanie polskiej kultury.

<https://polskie4poryroku.umk.pl/pages/humanisci/>

Ankieta: https://docs.google.com/_/1FAIpQLScGIBHvKJuCZ3.../viewform

3. Opowiadania do nauki rozumienia tekstu pisanego wraz z nagraniami audio i ćwiczeniami, pt. "Poczytanki po godzinach"

<https://polskie4poryroku.umk.pl/pages/poczytanki/>

Ankieta: https://docs.google.com/_/1FAIpQLScRA.../viewform

4. Wykłady akademickie:

<https://polskie4poryroku.umk.pl/pages/Wyklady/>

Z serdecznymi pozdrowieniami

Małgorzata Gębka-Wolak (pomysłodawczyni i koordynatorka projektu)

**UNIWERSYTET
MIKOŁAJA KOPERNIKA
W TORUNIU**
Wydział Humanistyczny

POLSKIE4PORYROKU.UMK.PL

Polskie cztery pory roku w Charkowie

Polskie cztery pory roku w Charkowie

Eugenia Ustenko, Софія Бурко i 64 innych użytkowników

2 komentarze 46 udostępnień

Ogólnoukraiński Zespół Polonistów

UNIWERSYTET MIKOŁAJA KOPERNIKA W TORUNIU

Wydział Humanistyczny

POLSKIE4PORYROKU.UMK.PL

Polskie cztery pory roku w Charkowie

Polskie cztery pory roku w Charkowie

Ty, Eugenia Ustenko, Софія Бурко i 64 innych użytkowników

2 komentarze 46 udostępnień

Lubię to!

Eugenia Ustenko
Софія Бурко

Komentarz

Udostępnij

Wszystkie komentarze ▼

Jani Es

Lubię to! **Odpowiedz**

Kseniia Tomanek

Małgorzata Wolak
Oleh Dusenok
Оксана Савчук
Ludmila Kotyk
Vika Konovalova
Viktoria Shukajlo
Lubov Zhvanko
Natalia Kovalenko
Irena Maria Lwow
Olya Fylypets
Sergii Shkolnik 2 dni
Nina Filppovich
Ira Kuchma
Ніна Бондаренко
Switłana Ponieważ
Викторія Гузовська
i jeszcze 48...

2) Grupa na Telegramie – Підручники з польської мови (grupa ukraińskich nauczycieli języka polskiego)

Наші студенти разом з польськими приготували посібничок з польської мови "Miasto i jego mieszkańcy". Він у вільному доступі розміщений. І уклінно прошу заповнити анкетку за посиланням 🙏 14:30 ✓

<https://forms.gle/t2Rax2w6nZ8nPUXPA>

Google Docs
Miasto i jego mieszkańcy. Pobierz podręcznik i zostaw wiadomość autorom

Drodzy Państwo,
przygotowany w ramach projektu Polskie4PoryRoku podręcznik wspomagający naukę języka polskiego jako obcego Miasto i jego mieszkańcy jest udostępniany bezpłatnie wszystkim zainteresowanym rozwijaniem...

14:31 ✓

Я ніби заповнював. Але тоді не було світла. Не збереглося? 14:31

Ага, якщо заповнювали вже, то це чудово, дякую! 14:31 ✓

Підручник це просто вогніть! Правда. Тексти, словничок, стримане оформлення. Мені дуже сподобався. 14:32

Тішуся, щиро дякуємо! 🙏🌍 14:33 ✓

Oksana Rabchun

Софія

Дорогі колеги! Щиро запрош...

Посилання неактивне

13:11

https://polskie4poryroku.umk.pl/pages/Miasto_i_jego_mieszkanicy/

13:12 ✓✓

Спробуйте зараз, будь ласка

13:12 ✓✓

<https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSdAKg1qUCiEVC6wSz5WEia4snh7A-j6bMAMT24VKhsdFvGb6w/viewform>

Google Docs

Miasto i jego mieszkańcy. Pobierz podręcznik i zostaw wiadomość autorom

Drodzy Państwo,
przygotowany w ramach projektu Polskie4PoryRoku podręcznik wspomagający naukę języka polskiego jako obcego Miasto i jego mieszkańcy jest udostępniany bezpłatnie wszystkim zainteresowanym rozwijaniem...

← 1 13:13 ✓✓

Switłana

Софія

<https://docs.google.com/form...>

Дуже класний підручник, дякую.

14:42

Дякуємо щиро!

14:49 ✓✓

4.7. OPINIE UCZESTNICZEK SZKOŁY LETNIEJ

Uliana Miszkina

Szkoła letnia, prowadzona przez UMK w Toruniu, pozostawiła w moim sercu najlepsze wrażenia i najprzyjemniejsze emocje. Toruń to miasto z niemałą interesującą historią, i jestem bardzo wdzięczna, że udało nam się przynajmniej nie na długo do niej dołączyć. Najpierw chciałabym podziękować pracownikom domu studenckiego, gdzie zamieszkałyśmy. Dzięki ich pracy i uprzejmości czułyśmy się jak w domu. Nie mogę także nie przypomnieć o naszych szanownych Profesorach. Każdy wykład był przygotowany z niezwykłym profesjonalizmem, budził studenckie umysły i motywował do dalszego zapoznania się z tematem. Lecz najbardziej przyjemnym wydarzeniem dla mnie były warsztaty. Tam poznałyśmy wielu nowych ludzi, specjalistów w różnych branżach, dołączyłyśmy do nieosiągalnej kultury wspianiałego Torunia. Dziękuję uprzejmie.

Anna Pyłypczuk

Dla mnie ta letnia szkoła była pewnym restartem. Wydawało mi się, że jestem w równoległym wszechświecie w postaci przyjaznego Torunia z jego życzliwymi i gościnnymi ludźmi. Przez dwa tygodnie miałyśmy okazję uczestniczyć w wykładach, na których dowiedziałyśmy się wielu ciekawych rzeczy o języku polskim, historii i kulturze. Te wykłady ujawniły mi inną stronę języka, mniej oficjalnego, ale bardziej nowoczesnego, tego języka, którym posługują się Polacy na co dzień. Również w ramach szkoły letniej zajmowałyśmy się pisaniem podręcznika, nad którym do dziś pracujemy. Było to zupełnie nowe doświadczenie i mam nadzieję, że zebrane przez nas materiały z pewnością przydadzą się wszystkim zainteresowanym językiem polskim. w ciągu tych dwóch tygodni odwiedziłyśmy teatr, Bydgoszcz, Centum Sztuki Współczesnej, Niewidzialny Dom, Muzeum Etnograficzne, Dom Kłodek, Muzeum Twierdzy Toruń, Muzeum Toruńskiego Piernika, Ogród Zoobotaniczny. Najbardziej wspominam wycieczkę

do Bydgoszczy, a szczególnie tramwaj wodny, i Niewidzialny Dom, który zmienił moje postrzeganie świata, choć na początku bałam się tego warsztatu. Bardzo dziękuję wszystkim wykładowcom i studentom za te 2 tygodnie. Liczę na nowe, nie mniej ciekawe spotkania!

Złata Czernihowa

Wyjazd do Polski wydał mi się niesamowity. Ciągłe dowiadywaliśmy się czegoś nowego o historii i kulturze Torunia, jednego z najpiękniejszych miast w Polsce. Zajęcia na uniwersytecie były ciekawe: nie tylko słuchałyśmy nauczycieli, ale także kręciłyśmy filmy, własnoręcznie robiłyśmy pierniki i etc. Najlepsze było to, że poznałam nowych przyjaciół, dzięki którym podróż była jeszcze lepsza. Poznałam zarówno dziewczyny z Ukrainy, jak i dziewczyny z Polski. Nawet teraz spotykamy się w Zoomie, aby trochę porozmawiać i cały czas komunikować się online. Mogę śmiało powiedzieć, że chętnie ponownie odwiedzę Toruń.

Alina Rozmajita

Bardzo szybko minęły dni w letniej szkole, ale pozostawiły po sobie wiele przyjemnych wspomnień. To była ciekawa i niezapomniana podróż, dni były dość nasyczone, za co osobiście jestem bardzo wdzięczna. Odkryłyśmy dla siebie wiele nowych rzeczy, poszerzyłyśmy wiedzę w różnych dziedzinach i zanurzyłyśmy się w historię i kulturę Polski. Pisanie książki było nie tylko ciekawym zajęciem, ale także całkiem pożytecznym. Bardzo przyjemnie było pracować w świetnym zespole, strona polska stworzyła jak najbardziej ciepłą i komfortową atmosferę zarówno do pracy, jak i innych zajęć. Jestem wdzięczna wszystkim nauczycielom, którzy przygotowali ciekawe i pouczające wykłady i kreatywnie podeszli do tego projektu. Dzięki różnym sferom działalności zostały nam miłe rzeczy na dobrą pamięć: ręcznie robione mydło i pierniki, a także pożyteczne i nie mniej ciekawe książki. Jestem bardzo wdzięczna za niezapomniane chwile oraz miłe wrażenia i emocje.

Walerija Borikowa

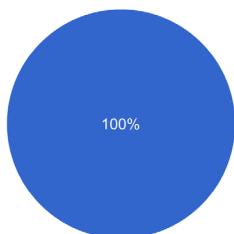
Po naszej wspólnej pracy nad projektem i ogromnej ilości czasu spędzonego z koleżankami, mogę śmiało powiedzieć, że chętnie chciałabym otrzymać takie doświadczenie jeszcze raz, a może i więcej. Naprawdę pragnę podziękować ukraińskim i polskim wykładowcom i wykładowczyniom za ciekawe wykłady, które, mimo zmęczenia po podróży, chcieliśmy zwiedzać. Specjalne podziękowania dla naszej wykładowczynie, która pomogła nam uzyskać możliwość uczestniczenia w takim wspaniałym projekcie. Mam nadzieję, że wkrótce będziemy mogli wziąć udział w czymś podobnym.

Sofija Lin

Krótko mówiąc, naprawdę wszystko mi się spodobało. Pierwszy tydzień był tak intensywny, że wieczorem zasnęłam w kilka sekund. Oczywiście nie wszystkie wykłady przypadły mi do duszy, bo to kwestia gustu, ale były naprawdę wymowne i różnorodne. Nie potrafię wskazać jednej konkretnej rzeczy, która mi się podobała, bo każdy dzień był wypełniony czymś nowym. Jedno uzupełniało drugie. Otrzymałam wiele pozytywnych emocji, zarówno od miasta, jak i od wspaniałych ludzi. Drugi tydzień był już bardziej wolny, więc nie byłam tak zmęczona, chociaż zmęczenie po tak intensywnym życiu jest bardzo przyjemne. Przykro było wracać, bo chciałam zostać, ale jednak w niedalekiej przyszłości na pewno wrócę do Torunia. Cieszę się, że spędziłam tak 2 tygodnie. Fajnie jest czuć, że rozumiesz prawie wszystko po polsku i samodzielnie potrafisz spokojnie rozwiązywać codzienne pytania. w domu jest bez wątpienia lepiej, ale chciałabym ponownie odwiedzić Toruń i popracować na UMK.

Czy udział w Projekcie pomógł Ci poszerzyć wiedzę i umiejętności językowe?

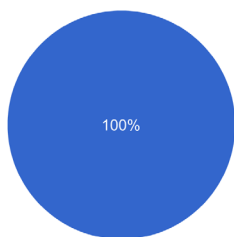
6 odpowiedzi

- Zdecydowanie tak
- Raczej tak
- Ani tak, ani nie
- Raczej nie
- Zdecydowanie nie

Czy szkoła letnia pomogła Ci swobodniej posługiwać się językiem polskim?

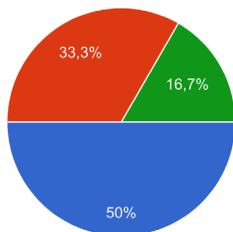
6 odpowiedzi

- Zdecydowanie tak
- Raczej tak
- Ani tak, ani nie
- Raczej nie
- Zdecydowanie nie

Czy udział w projekcie wpłynął na wzrost Twojej samooceny i pewności siebie?

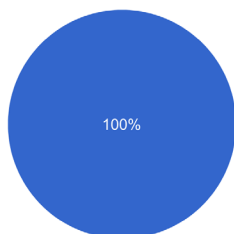
6 odpowiedzi

- Zdecydowanie tak
- Raczej tak
- Ani tak, ani nie
- Raczej nie
- Zdecydowanie nie

Czy udział w projekcie spełnił Twoje oczekiwania?

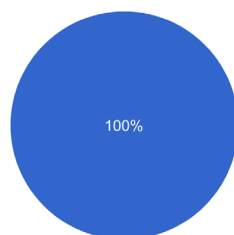
6 odpowiedzi

- Zdecydowanie tak
- Raczej tak
- Ani tak, ani nie
- Raczej nie
- Zdecydowanie nie

Czy polecił(a)byś projekt Polskie4PoryRoku innym?

6 odpowiedzi

- Zdecydowanie tak
- Raczej tak
- Ani tak, ani nie
- Raczej nie
- Zdecydowanie nie

Ogólna ocena projektu

5 odpowiedzi

Chciałabym ponownie wziąć udział!

10/10

Po projekcie znalazłam nowych przyjaciół z Polski, zaczęłam szybciej i lepiej mówić po polsku, było dużo wrażeń i wiedzy. Naprawdę podobało mi się bycie członkiem i chciałabym spróbować ponownie. Projekt okazał się jeszcze lepszy niż sobie wyobrażałam.

Cieszę się, że wzięłam udział w projekcie. Mam tylko pozytywne wspomnienia. Bardzo dziękuję za ciepłą i komfortową atmosferę!!!

Dziękuję bardzo każdemu, kto uczestniczył w projekcie! Również dziękuję za zaproszenie! Projekt pomagał nam rozwijać nowe umiejętności, dał możliwość poznać nowych przyjaciół, w pełnym zakresie spełnił moje oczekiwania! Chętnie będę współpracowała z każdym uczestnikiem Projektu dalej!

4.8. OGÓLNA OCENA PROJEKTU

Projekt został zrealizowany w całości i zgodnie z harmonogramem przedstawionym we wniosku konkursowym oraz kartach zmian. Przygotowane zostały wszystkie zaplanowane produkty, tj.:

1) podręcznik do nauki języka polskiego „Miasto i jego mieszkańcy”, Toruń 2022, ISBN 987-83-966589-0-6, s. 87;

2) publikacja naukowa „Polsko-ukraińskie spotkania językowe”, Wydawnictwo Naukowe UMK, Toruń 2022, ISBN 978-83-231-4992-7, eISBN 978-83-231-4993-4, <https://doi.org/10.12775/978-83-231-4993-4>, s. 226;

3) „Dziennik czasów wojny” – zbiór tekstów napisanych przez studentów filologii polsko-ukraińskiej, publikacja w wersji ukraińko- i polskojęzycznej na stronie internetowej projektu: <https://polskie4poryroku.umk.pl/pages/Menu/>;

4) przygotowanie, wygłoszenie i nagranie dziesięciu 2-godzinnych wykładów dla studentów uczestników szkoły letniej; publikacja na stronie internetowej projektu oraz na kanale projektu YouTube: <https://polskie4poryroku.umk.pl/pages/Wyklady/>;

5) przygotowanie ośmiu opowiadań do nauki polskiego dla studentów na poziomie od A1 do B2, pod wspólnym tytułem „Poczytanki po godzinach”, opatrzonych ukraińskojęzycznym wprowadzeniem oraz słowniczkiem; publikacja na stronie internetowej projektu: <https://polskie4poryroku.umk.pl/pages/poczytanki/>;

6) nagrania audio tekstów opowiadań jako materiału do ćwiczenia umiejętności rozumienia tekstu ze słuchu; materiał dostępny na stronie internetowej projektu: <https://polskie4poryroku.umk.pl/pages/poczytanki/>;

7) przygotowano dwa 10-godzinne szkolenia (asynchroniczne) pn. „Humaniszcí w świecie ICT”. Część 1: repozytoria wiedzy o polskiej literaturze, historii,

kulturze; część 2: narzędzia wspierające zdalną naukę polskiego; materiały zostały udostępnione na stronie internetowej projektu: <https://polskie4poryroku.umk.pl/pages/humanisci/>;

8) przygotowanie strony internetowej „Polskie4PoryRoku” oraz kanału na YouTube, profilu w mediach społecznościowych dokumentującego realizację projektu i zawierającego materiały opracowane podczas projektu: https://polskie4poryroku.umk.pl/pages/main_page/;

9) przygotowanie publikacji ewaluacyjnej (niniejsza publikacja).

Projekt Polskie4PoryRoku miał niewątpliwie charakter innowacyjny. Podczas jego realizacji wdrożono bowiem elementy nauczania zadaniowego (realizacja w trakcie letniego pobytu w Polsce projektu studencko-lektorskiego „Miasto i jego mieszkańcy”) oraz nauczania przez działanie (nauka języka polskiego podczas szkoły letniej dzięki udziałowi w warsztatach, lekcjach muzealnych itp.).

Wartością projektu jest ponadto opracowanie dwu rozbudowanych materiałów do nauki języka polskiego jako obcego. Zebrano ponadto ponad 80 linków do materiałów przydatnych podczas poznawania polskiego języka, literatury polskiej oraz kultury, historii i geografii. To jedyna tak obszerna i aktualna tego rodzaju baza danych.

Dzięki wielostronnym działaniom promocyjnym i edukacyjnym projekt rozwinął wiedzę o polskiej kulturze i historii studentów polonistyki charkowskiej, a także lwowskiej i drohobyckiej (studiowali na UMK w ramach projektu Erasmus+ dla krajów partnerskich), ale także innych osób, do których dzięki mediom społecznościowym trafiły materiały dydaktyczne przygotowane podczas realizacji projektu. Dodatkowym walorem projektu, jego bardzo pozytywnym skutkiem ubocznym jest także to, że podczas realizacji Polskich4PórRoku zawiązały się przyjaźnie między studentami polskimi i ukraińskimi, a także zacieśniły relacje między wykładowcami partnerskich uczelni.

Przeprowadzona ewaluacja projektu wykazała, że został on wysoko oceniony zarówno przez jego uczestników, a także – w przypadku wytworzonych produktów, które zostały udostępnione na zasadach wolnego dostępu – przez osoby, które nie biorąc w nim bezpośrednio udziału, sięgnęły do powstałych w ramach jego realizacji, materiałów. Jednocześnie w toku ewaluacji udało się ustalić, które z podjętych działań i aktywności były szczególnie cenione przez uczestników projektu, a które przypadły im do gustu w mniejszym stopniu.

Dodatkowym walorem projektu jest też – wykazane w toku ewaluacji – jego dwie, szczególnie istotne cechy. Są nimi: otwartość i prorozwojowość. Choć projekt był kierowany do studentów i pracowników naukowych z Ukrainy, to jego rezultaty mogą być wykorzystywane nie tylko w trakcie kształcenia tej konkretnej grupy odbiorców, ale z powodzeniem mogą służyć innym osobom uczącym się (lub uczącym innych) języka polskiego. Z jednej strony mogą oni korzystać z powstałych w ramach projektu i udostępnionych materiałów (nagrania wideo, podręczniki, czytanki, dziennik czasów wojny, zbiorcze repozytorium zasobów online), z drugiej zaś powstałe materiały mogą być dobrym punktem odniesienia przy tworzeniu podobnych treści w przyszłości. Doświadczenie zdobyte przez organizatorów i realizatorów projektu z UMK może być z powodzeniem wykorzystywane w realizacji innych tego typu działań. Co więcej, potencjał prorozwojowy projektu objawia się także w tym, że on sam może być z powodzeniem kontynuowany w przyszłości w ramach kolejnych tego typu działań. Gdyby tak się stało, to wówczas dotychczas wytworzone produkty projektu mogłyby być poszerzane o kolejne, tworząc coraz bardziej atrakcyjną bazę wiedzy o języku, kulturze i historii Polski adresowaną nie tylko do odbiorców nie będących Polakami, ale także do wszystkich tych, którzy chcieliby z niej skorzystać.

AUTORZY ZDJĘĆ

Ksenija Babuszko: nr 94, 97

Jelyzaweta Bikułowa: nr 96, 102

Walerija Borikowa: nr 34, 36

Sofija Butko: nr 5, 6, 7, 10, 11, 12, 14, 15, 16, 20, 23, 29, 35, 38, 39, 47, 48, 88, 89, 104, 105, 106

Złata Czernihowa: nr 95, 103

Małgorzata Gębka-Wolak: nr 3, 4, 22, 23, 28, 30

Kyryło Kozłow: nr 91, 92, 93, 99, 101

Sofija Lin: nr 9, 37, 59, 70, 71, 72, 73, 76, 80, 107, 110

Polskie4PoryRoku: nr 18, 25, 26, 32, 44, 50, 9

A romański: nr 2, 90, 108, 112

Alina Rozmajita: nr 49, 60, 75

Marta Tumińska: nr 1, 8, 13, 17, 21, 24, 27, 31, 33, 40, 41, 42, 43, 45, 46, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 74, 77, 78, 79, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 109, 111, 113, 114

Natalia Zawadzka: nr 19